VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 53 — Vol. XLIX vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, toukok. 8 p. 1965 — Saturday, May 8, 1965

Kolmasosa OASn jäsenistä äänesti vastaan

Ranska ja NL tuomitsevat Dominikaanisen Tasavallan miehityksen; "USA piiloittautuu OAS:n selän taakse"; korjaus uutistietoomme

Washington. — Samaan aikaan kun Caracasissa, Venezuelassa ja muissa maissa oli voimakkaita mielenosoituksia sen johdosta kun Yhdysvallat on lähettänyt asevoimiaan Dominikaaniseen tasavaltaan, Washingtonissa pidetty Amerikan Valtojen järjestö (OAS) hyväksyi USA:n vaatimuksesta, tosin vain hädintuskin ⅔ enemmistöllä, päätöksen "OAS:n rauhanvoimien" muodostamisesta Dominikaanisessa tasavallassa.

Päätös, mikä edellyttää sitä ,että Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin sekaannutaan tästä lähtien OAS:n viirin, eikä välittömästi Yhdysvaltain tähtilipun alla tehtiin äänin 14—5. Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin sekaantumista vastaan äänesti OAS:n kokouksessa Chile, Meksiko, Uruguay, Ecuador ja Peru. Sen lisäksi Venezuela pidättyi äänestyksestä.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että yhdysvaltalaiset miehitysvoimat, joiden tueksi hankitaan vähän apuvoimia Latinalaisen Amerikan joistakin maista, jäävät "OASn rauhanvoimien"-nimellä epämääräiseksi ajaksi Dominikaaniseen Tasavaltaan.

Vapauden alkuperäinen "OASin välirauhasopimus . . ." uutinen, torstaina, toukok. 6 pnä, oli sekä virheellinen että epätarkka. Se oli radiosta kuullun uutisen perusteella saadun harhakäsityksen vuoksi kokonaan virheellinen sikäli, että siinä sekotettiin Dominikaanisessa tasavallassa OASin johdolla tehty välirauhasopimus, ja toisaalta päätös "rauhanvoimien" perustamisesta toisiinsa. Se oli "epätarkka" sikäli, ettei kyllin selvästi selitetty, miten OASin johdolla tehtiin välirauhasopimus yhtäältä presidentti Boschia kannattavien kapinallisten, ja toisaalta sotilasjunttaa edustavien vastavallankumouksellisten välillä. Valitamme tapahtuneen sekasotkun johdosta ja pyydämme lukijoita huomioimaan tämän korjauksen. — Toim.)

Parisi. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle arvosteli torstaina hyvin terävästi Yhdysvaltoja sekaantumisesta Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin ja esitti vaatimuksen, että Yhdysvaltain tulee vetää sotajoukkonsa pois sieltä. Samalla presidentti de Gaulle antoi tietää, että Ranskan hallitus voi tunnustaa Dominikaanisen tasavallan vallankumouksellisten hallituksen, eli Francisco Caamano Denon hallituksen.

United Nations. — Neuvostoliitto syytti Turvallisuusneuvoston kokouksessa torstaina, että Yhdysvallat yrittää piiloittaa Dominikaanisen tasavallan miehittämisen Amerikan Valtojen järjestön (OAS:n) selän taakse.

Toisaalta Neuvostoliiton päävaltuutettu Nikolai T. Federenko sanoi, että päättäessään "rauhanvoimien muodostamisesta", OAS yrittää kaapata YK:n turvallisuusneuvoston aseman. Hän sanoi, että presidentti Johnson on ottanut käsiinsä turvallisuusneuvoston vissit valtuudet.

Washington. — Samalla kun Washington sai kovin pahoin myöhästyneen OASin "kannatuksensa" Dominikaanisen tasavallan miehittämiselle, täällä tiedoitettiin, että Dominikaanisen tasavaltaan lähetettiin vielä keskiviikkona 4,000 amerikkalaista sotilasta. Kaiken kaikkiaan siellä sanotaan nyt olevan noin 20,000 amerikkalaista sotilasta.

Yhdysvaltain päävaltuutettu Adlai Stevenson sanoi YK:n turvallisuusneuvoston kokouksessa keskiviikkona, että Yhdysvaltain tarkoituksena ei ole antaa määräyksiä Dominikaanisen tasavallan poliittisesta tulevaisuudesta, eikä sälyttää sen maan kannettavaksi sotilasjunttaa.

Mutta presidentti Lyndon Johnson antoi toisenlaisen tilannekuvan selittämällä, että Yhdysvaltain hallitus ei mitenkään salli sitä, että Läntiselle pallonpuoliskolle perustetaan uusi kommunistinen hallitus.

Poliittiset huomioitsijat ovat tästä vetäneet sellaisen johtopäätöksen, että Yhdysvaltain mielestä Dominikaanisella tasavallalla on täysi oikeus muodostaa oman hallituksensa, mikäli se on sellainen hallitus, että Washington sen hyväksyy. Presidentti Johnsonin "opin" mukaan Dominikaanisen tasavallan kansalla ei ole oikeutta "kommunistisen hallituksen perustamiseen'.

Mutta Washingtonin mielestä ovat "kommunisteja" kaikki, jotka eivät hyväksy Yhdysvaltain yliherruutta läntisellä pallonpuoliskolla.

Entistä presidenttiä Juan Boschia ei ole henkilökohtaisesti leimattu "kommunistiksi" mutta hänet syöstiin vallasta nimenomaan siksi, että hän oli muka "yhteistyössä" kommunistien kanssa.

Ja presidentti Johnson on nyt esittänyt julkisesti väitöksen — niin kummalta kuin se tuntuukin — että Yhdysvaltain täytyi muka sekaantua Dominikaanisen tasavallan sisäisiin asioihin sen vuoksi kun sikäläisen kansannousun sotilasjunttaa vastaan "on osallistunut 58 kommunistia", jotka edustavat hänen selityksensä mukaan "kolmen sortin marxilaisia — venäläisiä, kiinalaisia ja kuubalaisia marxilaisia."

"Kommunistikäsitys" tulee vieläkin kummallisemmaksi kun muistetaan, että Yhdysvalloissa syytetään nyt, että neekeriväestön kansalaisoikeuksien puolesta taistelevat voimat, joita Rev. Martin Luther King Jr. johtaa, ovat todellisuudessa "kommunisteja".

Washington on antanut ymmärtää, että Dominikaanisen tasavallan miehitys tulee jatkumaan pitkän aikaa, mutta samalla on selitetty, että jenkkisotilaat tuodaan pois sitten, kun "vaaratilanne" on ohitettu.

Jenkisotilaat olivat tätä ennen Dominikaanisessa tasavallassa viimeksi vuonna 1916. Jenkkien sieltä lähdettyä, he jättivät jälkeen poliisivaltion, mikä ylläpiti 30 vuotta Trujillon hirmuista diktatuurikomentoa.

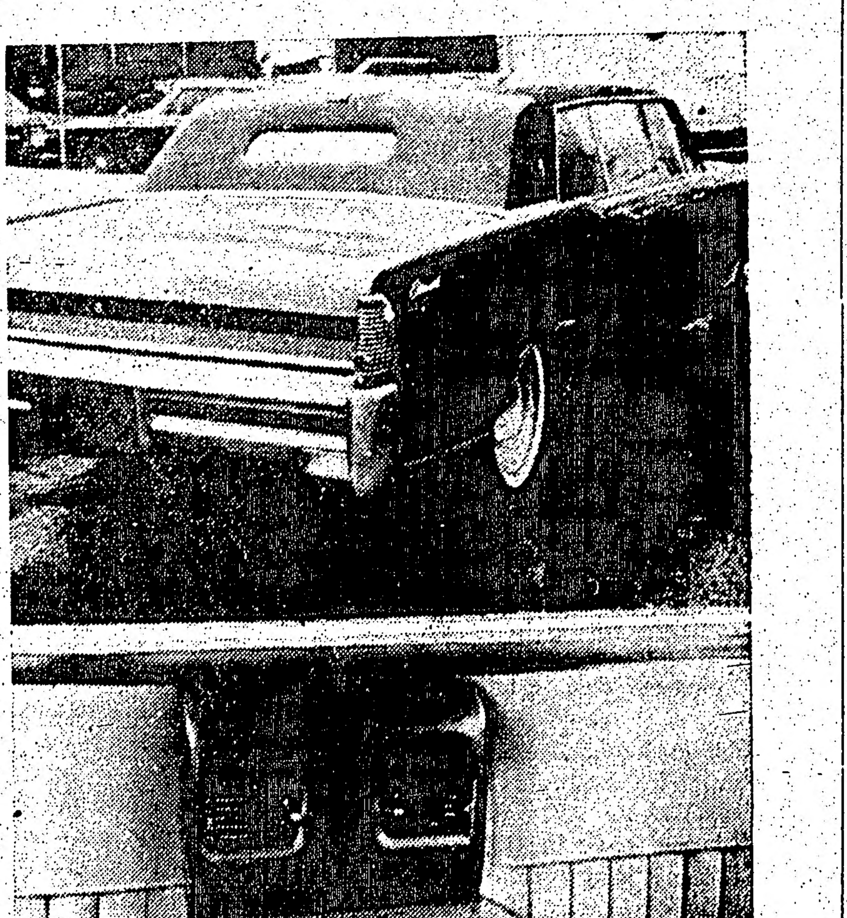

Neuvostoliitto on ostanut ulkoministeriönsä palvelukseen tämän $17,000 hintaisen, 8-hengen Lincoln-auton, missä on sekä TV että baari.

VIIME TIEDOT

Washington. — Yhdysvaltain senaatti hyväksyi torstaina 87 äänellä 3 vastaan presidentti Johnsonin ehdotuksen jotta sotilaallisiin tarkoituksiin annettaisiin $700,000,000 entisten menoarvioiden lisäksi osoituksena siitä, että Yhdysvallat on päättänyt jatkaa politiikkaansa Vietnamissa.

Lontoo. — Pääministeri Wilson sai Britannian parlamentin alahuoneessa eilen hyväksytyksi ehdotuksensa, että 13 brittiläistä teräsyhtiötä lisää kansallistettaisiin. Äänestyksen tulos oli 310—306. Yhdessä erään toisen aikaisemmin kansallistetun teräsyhtiön kanssa nämä yhtiöt tuottavat 90 prosenttia Britannian teräksestä. Britannian terästuotantokapasiteetti on viideksi suurin maailmassa.

Ottawa. — Liittohallitus ilmoitti eilen, että sen aikomuksena on sallia myös pankkien antaa kiinnityslainoja, joista pankit voisivat periä samaa korkoa kuin kunakin aikana peritään yleisesti näistä kiinnityslainoista, joten ne eivät tule tässä suhteessa olemaan rajoitettuja siihen 6 prosenttiin, minkä pankkien sallitaan periä muista lainoista.

Neuvostoliittolainen mielipide:

Yhdysvallat hyökkää OAS:n järjestön varjossa

United Nations. — Neuvostoliitto syytti torstaina, että Yhdysvallat yrittää käyttää Amerikan Valtojen Järjestöä fasaadina, jonka takaa se voisi jatkuvasti harjoittaa Dominikaanisen Tasavallan sotilaallisesti miehittämistä.

Viitaten siihen, että mainittu järjestö oli päättänyt luoda Amerikan valtojen asejoukoista kootun poliisijoukon, Neuvostoliiton edustaja Nikolai Fedorenko sanoi, että mitkään yritykset eivät voi muuttaa yhdysvaltalaisia interventionisteja Amerikan maiden keskeisiksi tai alueellisiksi sotilaiksi.

"Apina on sittenkin apina, vaikka sille laitettaisiin kruunu päähän", sanoi hän.

Mr Fedorenko oli puhumassa 11-jäsenisen YKn Turvallisuusneuvoston istunnossa sen ollessa koolla neljäntenä päivänä keskustelemassa Dominikaanisen Tasavallan kriisistä ja Yhdysvaltain interventiosta.

Sosialistisella taholla on sanottu, että yhdysvaltalaisten sotilaiden maihinnousua Dominikaanisessa Tasavallassa oli selvästi yritys auttaa sotilaallisia voimia näiden taistelussa Dominikaanisen Tasavallan kapinallisia vastaan.

Aikaisemmin suunniteltiin, että Turvallisuusneuvosto äänestäisi eilen torstaina) Neuvostoliiton esittämästä päätöslauselmaehdotuksesta, missä tuomitaan interventio ja vaaditaan yhdysvaltalaisten asejoukkojen kotiuttamista. Äänestyksen toimittaminen lykättiin kuitenkin ainakin perjantaihin sen jälkeen kun Uruguayn taholta pyydettiin enemmän aikaa asian harkitsemiseksi OASn toimenpiteen valossa.

Niin Neuvostoliiton edustaja kuin Kuuban edustaja Fernando Alvarez Tabiokin väittivät, että rauhan säilyttäminen Dominikaanisen Tasavallassa ei kuulu Yhdysvaltain toimintapiiriin, vaan YKn Turvallisuusneuvostolle.

"Mistä lähtien on kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttäminen kuulunut Valkoisen Talon tehtäviin eikä Turvallisuusneuvoston?" kysyi mr Fedorenko.

Alvarez Tabio varoitti, että neuvoston ei tulisi sallia jotta joku alueellinen järjestö kääntäisi selkänsä Turvallisuusneuvostolle ja hyväksyisi Turvallisuusneuvoston selän takana Yhdysvaltain aggressiiviset toimenpiteet.

Samalla on ilmoitettu, että Chiang Kai-shekin hallituksen edustaja Turvallisuusneuvostossa oli ensimmäinen hyväksymään sen, että Yhdysvallat oli ryhtynyt interventiotoimenpiteisiin Dominikaanisessa Tasavallassa.

Britannian lordi Caradon sanoi, että hänen hallituksensa "täysin käsittää . . . Mikä johti Yhdysvallat ryhtymään poikkeustoimenpiteisiin . . ." Mutta hän kuitenkin kieltäytyi sanomasta josko Britannian kannattaa tai hyväksyy sellaisen toimenpiteen.

Yhdysvalloilla pitkä interventiohistoria

United Nations. — Aikaisemmin tällä viikolla ilmoitettiin Neuvostoliiton ja Kuuban taholta, että nämä maat sanoivat Yhdistyneiden Kansakuntien Turvallisuusneuvostossa, jotta niiden mielestä Yhdysvalloilla ei ole mitään oikeutta omaksua poliisin asemaa ulkopuolella oman maansa rajoja. Myöhemmin Ranska ja Uruguay ilmoittivat olevansa samaa mieltä.

Neuvostoliiton edustaja Nekolai T. Fedorenko sanoi, että näytti siltä jotta Yhdysvallat oli omaksunut oikeuden ryhtyä sotilaallisiin toimenpiteisiin kansallista vapauttaan etsivää kansaa vastaan, aivan niin kuin kysymyksessä olisi Yhdysvaltain osavaltio Alabama ja Mississippi.

"Sillä ei ole mitään sellaista oikeutta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan eikä edes Amerikan Valtojen Järjestön peruskirjan mukaisesti", sanoi Fedorenko.

OASn peruskirjan 17. artiklassa sanotaan, että minkään valtion aluetta ei tule loukata ja että minkään valtion alueelle ei voida (perussääntöjen mukaan) suorittaa minkäänlaisia sotilaallisia hyökkäyksiä minkään verukkeen perusteella."

Neuvostoliittolainen edustaja sanoi, että Yhdysvallat oli suorittanut peräti 82 interventiota vuosien 1812 ja 1932 välillä.

NL SUUNNITTELEE TEKSTIILITUOTANNON LISÄÄMISTÄ

New York. — Neuvostoliiton tuotannon suunnittelijat ilmoittivat tällä viikolla, että viimeisimpien suunnitelmien mukaan on tarkoituksena kaksinkertaistuttaa maan tekstiilituotanto seuraavan viiden vuoden kuluessa. Tekstiilituotannon kohottaminen on osa yleisestä suunnitelmasta lisätä kulutustarvikkeiden tuotantoa.

Neuvostoliittolaiset tekstiiliteollisuuden edustajat, jotka viettivät kolme viikkoa vieraillessa yhdysvaltalaisissa tekstiilitehtaissa äskettäin ilmoittivat tästä suunnitelmasta täällä.

Neuvostoliiton kevyttä teollisuutta johtavan komitean puheenjohtaja L. G. Barabanov, joka toimi vierailevan neuvostoliittolaisen ryhmän johtajana, sanoi, että maan tekstiilituotanto oli lisääntynyt noin 25 prosentilla viimeisen 7 vuoden kuluessa. Neuvostoliitto on tällä hetkellä toisella tilalla maailman maiden joukossa Yhdysvaltain jälkeen tekstiilituotannossa.

Neuvostoliittolaiset vierailijat vastasivat sanomalehtimiesten kysymyksiin Intertex-yhtiön toimistossa. Mainittu yhtiö on järjestänyt useita tekstiilitehtaita Neuvostoliittoon viimeisen viiden vuoden kuluessa.

Neuvostoliittolaiset asiantuntijat sanoivat, että maassa on tällä hetkellä sen tekstiilitehtaissa 14,500,000 puolaa 360,000 kutomakoneessa. Näistä koneista on 270,000 pumpulikankaiden valmistamisessa ja loput keinokuitujen ja villakankaiden kutomisessa. Noin 80 prosenttia näistä koneista toimii automaattisesti.

On arvioitu, että Neuvostoliitossa tuotetaan nykyään noin 400,000 metritonnia keinokuitukankaita.

Hankausta Canada-Ranska uraanikauppahankkeissa

Pariisi. — Ranska on ilmoittanut jotta se ei hyväksy canadalaisia vaatimuksia, että Canadalla tulee edelleenkin olla kontrolli sen uraanin käytön suhteen, mitä on suunniteltu myytäväksi Ranskalle. Kysymyksessä on $700,000,000 arvoinen tilaus.

Samalla ranskalaisella taholla ei pidetä siitä canadalaisesta vaatimuksesta, että Ranska ottaisi vastaan ehdotetun 30,00 metritonnia uraania viiden vuoden kuluessa. Ranska on vaatinut jotta tämä toimitettaisiin perille 25 vuoden kuluessa ja että hinta asetettaisiin etukäteen vaihtelevaksi vain viiden ja kuuden dollarin välillä.

Eilen (torstaina) ilmoitettiin, että näistä kysymyksistä keskustellaan silloin kun Canadan ulkoministeri Paul Martin ja Ranskan ulkoministeri Couve de Murville tapaavat toisensa tänään).

Ranskan atomivoimakomission ja canadalaisen Denison-kaivosyhtiön kesken on käyty jo useamman kuukauden ajan neuvotteluja tämän uraanin myymisestä Ranskalle.

Denison on Canadan suurin uraanintuottajayhtiö. Sen osakkeiden hinta on viime aikoina kohonnut $22:sta viime tammikuussa) yli $30:n sitä mukaan kun investoinnista kiinnostuneet henkilöt ovat saaneet vähäisiä tietoja siitä, että Ranskan ja yhtiön välillä on käyty neuvotteluja uraanin myynnistä Ranskalle.

Tavallisesti tietoisista piireistä ilmoitettiin täällä, että lopullinen päätös asiasta voidaan tehdä silloin kun Canadan kauppaministeri Mitchell Sharp vierailee täällä alkaen toukokuun 16 päivänä.

Kun kauppaministeri Sharpilta tiedusteltiin tämän asian suhteen New Yorkissa äskettäin, hän sanoi, ettei hänellä ole mitään huomioita sen suhteen.

"Tarkoitukseni on keskustella Ranskan hallituksen kanssa asiasta, kuten olen sanonut aikaisemmin", sanoi hän. "En ole halukas tekemään ennakkopäätöksiä Ranskan hallituksen suhtautumisesta ennenkuin olen keskustellut sen edustajien kanssa."

Ottawan hallitusta lähellä olevat piirit syyttävät, että riitaisuus johtuu Canadan hallituksen vaatimuksista. Yleisesti tiedetään että Denison yhtiö olisi valmis suostumaan ranskalaisten vaatimuksiin — siihen, että he saisivat käyttää ostamansa uraanin haluamallaan tavalla — mutta lopullisen päätöksen tekemistä on ollut vaikeuttamassa se, että Canadan hallitus on vaatinut oikeutta valvoa mihin tarkoituksiin canadalaista uraania käytettäisiin Ranskassa.

Denison-yhtiön ilmoitetaan olevan erittäin halukas solmiamaan sopimuksen, erikoisestikin siitä syystä, että uraanin vienti Canadasta on vähentynyt huomattavasti sen jälkeen kun Yhdysvallat peruutti useita aikaisempia tilauksiaan.

Granduc-kaivoksen avautuminen myöhästyy

Vancouver.—Granduc Mines Ltd yhtiön kuparimalmilouhintaprojekti lähellä Steward BC:tä tulee viivästymään kuusi kuukautta sen lumivyörymän takia mikä tapahtui viime helmikuussa ja jonka johdosta 26 miestä kuoli ja 20 loukkaantui, sanoi yhtiön presidentti John Drybrough maanantaina vuosikokouksessa.

Tämä $55,000,000 maksava projekti saadaan käynnistettyä tuotantoon vuoden 1968 puolivälissä.

Granduc-yhtiötä kontrolloi New Yorkissa sijaitsevat Newmount Mining Corp., American Smelting and Refining-yhtiö, viimeksimainitulla ollen sopimus ostaa Granduc-yhtiön tuottamaa kuparijalostetta, ja Hecla Mining Co-yhtiö Wallacesta Idahon osavaltiossa.

Mr Drybrough sanoi, että paikan päällä on ainoastaan pieni ryhmä miehiä työssä käsitellen ja varastoiden tavaroita ja kunnostaen lentokiitorataa joka on jääkentällä. Kämpän uudelleen rakennustyöt aloitetaan kesäk 1 pnä.

Canadalaisia omakotitaloja Britanniaan

Calgary. — Engineered Homes Calgary Ltd-yhtiö aikoo koota vuosittain 1,000 canadalaisen rakennussuunnitelman mukaisesti laadittua ennakkorakennettua puurunkoista taloa sen $1,000,000 maksavalla tehtaalla Birchgrovessa, Swanseassa Walesessa.

Tämä tehdas, mikä käyttää valmista lautatavaraa mikä lähetetään Canadasta, aloitti täyden tuotantonsa tammikuussa ja nämä omakotitalot menevät hyvin kaupaksi Yhdistyneessä Kuningaskunnassa tiedotettiin yhtiön taholta.

Britanniassa tarvitaan vuosittain 400,000 uutta omakotitaloa mutta brittiläiset rakentajat, käyttäen perinteellisiä rakennustapoja, voivat rakentaa vain noin 300,000, sanottiin tiedonannossa.

Sanomalehtien postittajat palaavat työpaikoilleen

Kustantajat kerskuvat sillä että he saivat oikein niskaotteen näistä työläisistään

Toronto. — Täkäläisen kolmen päivälehden postitustyöläiset, jotka ovat olleet kirjaltajien puolesta myötätuntolakossa viime vuoden heinäkuun 9 päivästä alkaen, ovat päättäneet palata töihin "työnantajan ehdoilla", kuten ao. kustantajat tiedoittavat. Kysymys on 225 postittajasta.

Työnantajapiirien tiedonannon mukaan nämä työläiset palaavat työhön "täydellisesti" suostuen työnantajain ehtoihin, sisältyen tähän ilmeisesti se, että noin 20 postitustyöläistä joutuu virallisesti mustalistatuksi osallistumisestaan tähän lakkoon.

Työläisten paluu töihin tapahtuu kolmessa vaiheessa: 25 prosenttia heistä palaa työhön toukokuun 25 pnä; toinen 25 pros. kahta viikkoa myöhemmin, kolmas 25 pros. taas kahden viikon kuluttua jne.

(Postittajien jäsenkokous pidettään perjantaina, jolloin ratkaistaan se, hyväksytäänkö tämä uuden neuvottelukomitean ja koimen kustannusyhtiön allekirjoittama sopimus).

Neuvottelukomitean nyt hyväksymän sopimuksen mukaan postitustyöläisten palkaksi jäisi seuraavan viiden vuoden ajaksi $146.00 viikossa. Toisaalta postitustyöläiset menettävät "suljetun työmaan" etuisuudet. Sen lisäksi postittajien työviikko pitenee 33½ tunnista 35 tuntiseksi työvuorolla; yövuoron palkkataksaksi jää entinen $153.00 viikolta.

Eläkkeelle jäännin ikäraja kohoaa 60 vuodesta 65:een vuoteen, mutta eläke kohoaa myös hieman, eli $38 viikolta 40:een dollariin viikko (Postittajatyöläiset kuuluvat kirjaltajain eli Typographical unionin jäsenyyteen ja he saavat kuukausimaksujensa perusteella eläkkeen myös unioltaan.)

Työläisten olosuhteiden huonontamisen tiimoilta on ilmoitettu vielä se, että kustantajilla on nyt ensimmäinen kerta oikeus pitää palveluksessa myös osa-ajalla työskenteleviä postittajia.

Mikäli tämä sopimus tulee hyväksytyksi jäsenkokouksessa perjantaina, se tarkoittaa, että postittajat vetävät lakkovahtinsa pois Toronton kolmen päivälehden, Telegramin, Starin ja Globen rakennusten edustoilta.

Samassa yhteydessä annettiin tietää, että kustantajat suhtautuvat äärimmäisen kylmäkiskoisesti maakunnan työministeri Leslie Rowntreen yrityksiin saada neuvottelut käyntiin kustantajain ja kirjaltajain union välillä siinä mielessä, että saataisiin latojain lakko vihdoinkin sovituksi.

Työnantajat selittävät, että latojain tilalle on hankittu "vakituista" työvoimaa, ja niinmuodoin kustantajilla ei ole mitään kiirettä eikä ilmeistä haluakaan lakon sopimiseen, minkä hyväksi maakunnan työministeriö toimii.

Jenkeillä suuria pulmia Dom. Tasavallassa

Santa Domingo. — "Sillä tulivoimalla, mikä minulla on täällä, voisin hävittää tämän kylän maan tasalle", sanoi yhdysvaltalainen everstiluutnantti P. F. Pederson, "mutta mitä hyötyä siitä olisi? Siten vain kehitettäisiin enemmän ongelmia kuin niitä ratkaistaisiin."

Yhdysvaltalain merijalkaväen 2. divisionan 6. rykmentin komentaja huomioi, että kysymyksessä ovat myös diplomaattiset suhteet ja näiden suhteiden asettamat rajoitukset.

"Emme haluaisi mitään sen paremmin kuin rynnätä keskikaupungille ja ajaa heidät (kapinalliset) pakoon", sanoi Kilo-nimisen komppanian komentava upseeri kapteeni Bob Cockell.

Cockell sanoi, että kapinallisilla on erittäin hyviä aseita, mukaanlukien kiikaritähtäimillä ja äänen vaimentajilla varustettuja kivääreitä.

Hän lisäsi, että kapinalliset ovat enimmäkseen nuoria ihmisiä, jotkut niinkin nuoria kuin 11—12 vuotta.

Heillä on hallussaan lisäksi vielä yksi ase, jota he eivät ole vielä käyttäneet — kaasua. Kun he valloittivat mellakkapoliisin asevarastoin viime viikolla, niin he veivät mennessään kyynel- ja oksetusta aiheuttavaa kaasua, minkälaista yhdysvaltalaiset ovat käyttäneet Vietnamissa.

Canadan ulkoministerille viileä vastaanotto Pariisin lentokentällä

Pariisi. — Canadan ulkoministeri Paul Martinin Yukonmallisen lentokone ei saanut pysäköimispaikkaa Orlyn lentokentän lentojohtotornin edustalle kun ulkoministeri saapui tänne torstaina keskustellakseen Ranskan ulkoministeri Couve de Murvillen kanssa.

Itse Couve de Murville ei ollut vastassa canadalaista vierasta, joka joutui vaihtamaan ensimmäiset tervehdyssanat erään apulaisprotokollapäällikön ja erään Ranskan ulkoministeriön apulaisen kanssa saavuttuaan lentojohtotornin luo seurueineen bussilla, joka oli hakenut heidät noin puolen mailin päästä.

KAIVOKSEN OMISTAJA VAATII 56 PERHEEN HÄÄTÄMISTÄ

Cobalt. — Ontarion korkein oikeus on päättänyt, että cobaltilaisella sekatyöläisellä 63 vuoden ikäisellä Leo Lauzonilla on oltava kuukausi aikaa joko esittää vetoomuksensa sen johdosta, että hänet on määrätty lähtemään omistamastaan Mastermet Cobalt-kaivosyhtiön maalle rakentamastaan talosta tai esittää vastavaatimus kaivosyhtiölle.

Kaivosyhtiön omistaja 85-vuotias Hugh H. Sutherland, joka asuu Torontossa Rosedalen kaupunginosalla, aloitti jo vuosi sitten lainopilliset toimenpiteet 56 hänen maallaan asuvan talonomistajan häätämiseksi. Lauzonin tapaus saatettiin oikeuden eteen kokeilutarkoituksessa.

Kysymyksessäolevat ihmiset rakensivat nyt pahoin ränsistyneet asuntonsa kaivosyhtiön omistamalle maalle vuosia sitten, useissa tapauksissa kymmeniä vuosia sitten.

Riita alkoi kuusi vuotta sitten, jolloin mr Sutherland myi alueen mineraalioikeudet eräälle toiselle yhtiölle, mutta ei maanpintaoikeuksia. Nyt hän haluaisi myydä Cobaltin kauppalalle maan, millä nämä asunnot sijaitsevat $57,000 hinnasta. Miltei kaikki muut kaivokset, jotka toimivat Cobaltin kylän alla, ovat luovuttaneet maanpintaoikeudet kauppalalle ja näillä alueilla asuvat henkilöt ovat nyt saamassa tai ovat saaneet omistusoikeudet tontteihinsa.

Korkeimman oikeuden päätös annettiin sillä perusteella, että ensin oli tarpeellinen päättää siitä kuka todella omistaa kysymyksessäolevat asunnot.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Kenen valtuuksilla?

Myönnettyään, että Dominikaaniseen tasavaltaan ei lähetettykään amerikkalaisia merijalkaväkiosastoja siellä olevien yhdysvaltalaisten suojaamiseksi vaan "kommunistien valtaannousun ehkäisemiseksi", Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson julisti samalla, että hänellä ja Washingtonilla on muka jonkinlainen ylin sananvalta siitä, minkälaisia hallituksia voivat Latinalaisen Amerikan kansat itselleen muodostaa.

Antaakseen puheilleen jonkinlaista säädyllisyyttä, presidentti Johnson on sanonut, että Latialaisen Amerikan mailla on oikeus päättää sisäisistä asioistaan ja omista hallituksistaan, mutta sitten hän on lisännyt asiallisesti puheen heti, että "mikäli nämä ratkaisut ja hallitukset" hyväksytään Washingtonissa.

Totta puhuen, presidentti Johnson on esittänyt Dominikaaniseen tasavaltaan tehdyn hyökkäyksen tiimoilta jossakin määrin uudenlaisia katsantokantoja verrattaessa hänen edeltäjänsä, pres. Kennedyn ohjelmiin. Tässä mielessä voidaan ehkä puhua vaikka "Johnsonin opista", mikä ei ole sellaisenaan mitään muuta kuin vanhaan "tykkiveneddiplomatiaan" palaamista. Hän julistaa, että Yhdysvalloilla on jokin taivaallinen valta päättää siitä, minkälainen hallitus Dominikaanisessa Tasavallassa ja Yhdysvaltain muissa naapurimaissa saa olla ja minkälaisia hallituksia niiden maiden kansat eivät saa muodostaa.

Mutta mistä on Washington tällaiset valtuudet saanut? Kenen valtuuksilla Yhdysvaltain hallitus esiintyy maailman santarmina Dominikaanisessa Tasavallassa ja muissakin maissa?

Mitä se Yhdysvaltain hallitukselle kuuluu, minkälaisen hallituksen pienen Dominikaanisen Tasavallan kansa itselleen muodostaa? Jos sinne perustetaan sosialidemokraattien johtama hallitus, mitä se Yhdysvalloille kuuluu? Jos sinne perustetaan kommunistien johtama hallitus, mitä se Yhdysvaltain hallitukselle kuuluu? Jos sinne perustetaan porvarillisdemokraattinen hallitus, mihin nyt on pyritty, mitä se Yhdysvaltain hallitukselle kuuluu?

Ehdoton tosiasia myös on, että jos Dominikaanisen Tasavallan kansa päättää perustaa itselleen kommunistien johtaman hallituksen, niin Yhdysvalloilla ei ole minkäänlaista moraalista eikä laillista oikeutta sekaantua sen maan sisäisiin asioihin.

SAVUVERHO

Tosiasia tietenkin on, että Yhdysvaltain hallituksen puheet kommunistien salavehkeilystä Dominikaanisessa tasavallassa ovat savuverhona jenkkien isännöimis- ja riistosuunnitelmien peittämiseksi.

Tosiasiassa Yhdysvaltain hallituspiirit ovat esittäneet tässä yhteydessä suorastaan naurettavia "perusteita" — esimerkiksi sen, että amerikkalaisia "ajatuksien tuntijat" ovat huomanneet Santo Domingon mielenosoituksissa noin "50 kommunistiksi epäiltyä", tai erään toisen tiedonannon mukaan "53 sellaista kommunistien harjoituksen saanutta henkilöä" joilla on tärkeä johtopaikka Dominikaanisessa Tasavallassa.

Tällaisia verukkeita voidaan tietenkin esittää mistä tahansa. Voidaan esimerkiksi sanoa, että '50 Goldwaterin kannattajaksi epäiltyä" johtajaa on nyt saanut kontrolliinsa Yhdysvaltain ulkoministeriön vasemmistoradan. Lapsetkin tietävät, että näin ei ole teknillisesti puhuen asianlaita — mutta perustelemattomana ja todistamattomana "syytöksenä" se pätee yhtä hyvin kuin Washingtonin epämääräiset puheet '53 kommunistikoulutuksen saaneesta" johtohenkilöstä.

Kaikki asiantuntijat ja paikan päällä käyneet lehtikirjeenvaihtajat myöntävät, että Dominikaanisen Tasavallan kapinallisten tavoitteena ei ole sen paremmin kommunistisen kuin sosialistisenkaan vallankumous, vaan ainoastaan perustuslailliseen hallitusmuotoon palaaminen porvarillisdemokraattinen hallituksen alaisuudessa.

Juuri tämä seikka saattaa Yhdysvaltain hallituksen sellaiseen asemaan, missä se tässä kysymyksessä nyt on — eristetyksi ja kaikkien arvostelttavaksi.

Ja tietäen, että sen ajama asia on huono, Yhdysvaltain hallitus on turvautunut yhtä huonoon puolustukseen, kommunistivastaiseen parjaukseen, kun ei muita valtaukseen väitöksiä ole.

HIEMAN LÄHIHISTORIAA

Dominikaaninen Tasavalta oli noin 30 vuotta amerikkalaismielisen Rafael Trujillon hirveän diktatuurin alaisuudessa, kunnes hänet salamurhattiin toukokuussa 1961.

Trujillon murhaa seurasi melko sekava tilanne, jonka luultiin kuitenkin vakiintuneen toukokuussa 1962 pidettyjen vaalien pohjalla.

Muistaa tulee, että vasemmisto ei saanut niissä vaaleissa asettaa ehdokkaita ja valituksi tuli ⅔ äänienemmistöllä 25 vuotta maanpaossa elänyt Juan Bosch. Hän ei ole edes vasemmistolainen, "kommunistisuudesta" puhumattakaan, mutta Bosch omasi kuitenkin eräitä näkemyksiä, jotka poikkesivat Latinalaisen Amerikan diktaattorien tavanmukaisista oikeistokaavoista. Hän antoi vasemmistolaisten palata maanpakolaisuudesta takaisin kotimaahansa ja salli heidän vaatimattomissa paneissa vireillä poliittista toimintaa, ja hän itsekin alkoi puuhata eräitä reformeja kaikkein huutavampia epäkohtia poistaakseen, sisältyen tähän maareformi.

Trujillon kuolessa tuli kuitenkin syrjäytetyksi vain yksi mies — jälelle jäi hänen rakentamansa järjestelmä, sisältyen tähän se, että hänen ja sen aikaisen 15 prosenttia maan teollisuudesta oli yksityisten domkaanilaisten hallussa.

Kuten odottaa saattoi, Boschin demokraattiset uudistushankkeet joutuivat välittömästi poikittelon patavanhoillisten rahamiespiirien ja heidän ulkomaalaisten tautimiestensä kanssa. Boschin sanottiin sietävän "kommunistisia soluttusta" ja sitä vastaan nousi laulettiin myös yhdysvaltalaislehdistössä.

Ei siis ihme, että Bosch kukistettiin sotilasjuntan vallankeikauksella syyskuussa 1963 — hänen ehdittyään hoitaa presidentin tehtäviä vain 7 kuukautta. Sattumana ei liioin voida pitää sitä — kuten yhdysvaltalainen lehti New York Herald Tribune kertoi toukokuun 29 pnä — että samoihin aikoihin Dominikaanisessa Tasavallassa pistäytyi amerikkalainen myyräntyöjärjestön, CIA:n, asiamies, everstí Lear B. Reed, joka itse mainitsi käyneensä vain "lomalla" ja tavanneensa "yksityishenkilönä" mm. Cabralin ja tri Manuel Tavarezin, joka myös nousi Boschia seuranneen juntan johtoon.

Boschin kukistuttua ja lähdettyä jälleen maanpakolaisuuteen, seurasi Dominikaanisessa tasavallassa taas pidätysaalto vasemmistolaisten — ja sellaisiksi epäiltyjen — keskuudessa ja Trujillon aikainen järjestys saatiin taas voimaan.

Nyt ovat jälleen syviä kansanjoukkoja kuohuttaneet vallankumousaallot lyöneet voimakkaina Dominikaanisessa Tasavallassa. Sen vallankumousliikkeen viirissä on ollut tämän porvarillisdemokraattisen isänmaanystävän, Juan Boschin nimi. Mutta Yhdysvaltain hallituksen piirustuksiin ei ilmeisesti sovi Dominikaanisen Tasavallan demokratisoiminen, sillä siellähän voitaisiin asioita järjestellä amerikkalaisten mielen mukaisesti paremmin, jos vallitsevan keulakuvana olisi tai häntä seuraavan triumviraattijoku Trujillon mallinen diktaattorijuntta.

Siitä on kysymys — ja sellaiseen asiainhoitoon ei Yhdysvalloilla poliittisesti mitään valtuuksia saanut.

Kauppa -- avain rauhaan

Idan ja lännen välisen kaupan laajentaminen auttaa luomaan perustan yleismaailmalliselle rauhalle. Erityisesti kaupan lisääntyminen Englannin ja Saksan Demokraattisen Tasavallan kesken auttaa pohjan löytämistä aikamme erään suurimman poliittisen ongelman, Saksan kysymyksen ratkaisemiselle. Nämä ajatukset esitti jokin aika sitten työväenpuolueen äänenkannattajalle, Daily Workerille Leipzigin messujen johdosta antamassaan haastattelussa. Owen on työväen puolueen vanhoja ja vaikutusvaltaisia veteraaneja, joka on valittu parlamenttiin Koillis-Englannin teollistuneilta, mutta vaikeilta työttömyysalueilta. Hänen vaalipiirissään tunnetaan ehkä kaikkein herkimmin, miten Englannin ja tavallisen englantilaisen olemassaolo ja eläminen riippuu ulkomaankaupasta, viennistä. Ellei telakoilla ja konepajoilla ole tilauksia ei ole työtätkään ja tilauksia ei saada ellei muualta osteta ja edelleen tilauksia on otettava sieltä, mistä niitä on saatavissa. Tämä on ollut Owenin taloudellisen ja kaupallisen asiantuntemuksen lähtökohtana, joka on kertynyt hänelle vuosikymmenien kuluessa.

* * *

Nykyajan poliittisesti levottomassa maailmassa hän on yhdistänyt Englannin taloudellisen menestyksen rauhan asiaan elimellisesti. Saksan kysymys on vaikea ratkaista, mutta välineiksi voidaan ajatella vain rauhanomaisia kienoja, joista kauppa on ensimmäinen. Tämän jälkeen avautuu mahdollisuuksia solmia kulttuuri- ja poliittisia suhteita, lausui Owen. Hän kävi Leipzigin 800-vuotisjuhlamessuilla ja totesi, että se seikka, että messut pidettiin Saksan Demokraattisen Tasavallan maaperällä ei aiheuttanut englantilaisten liikemiesten keskuudessa mitään hämminkiä. Hän oli tyytyväinen sen tavan johdosta, millä englantilaiset liikemiehet näyttivät Leipzigissä esimerkkiä valtiomiehille ja poliitikoille esteiden murtamisessa idän ja lännen välillä. 250 englantilaista firmaa — oiseksi suurin osanottajamäärä — osallistui messuille, koska ne ovat tällä hetkellä Euroopan parhain näyteikkuna kaupallisella alalla. Noilla firmoilla ei ollut mitään poliittisia esteitä ja ennakkoluuloja. Huolimatta liittoutuneiden kontrollikomission järjettömistä rajoitusmääräyksistä, meidän kaupalliset suurlähettiläämme saapuivat joukolla ja voimalla Leipzigiin, totesi Owen.

* * *

Saksan demokraattien tasavalta on Euroopan viidenneksi suurin teollisuusvaltio ja maailman teollisuusvaltioiden tilastossa se on kymmenen suurimman joukossa. Tämä osoittaa maan tuotannollista ja teollista voimaa sekä vientikykyä, lausui Owen haastattelussaan ja jatkoi, että yksin tämän tosiasian valossa Saksan Demokraattinen Tasavalta on oleellinen ja elintärkeä osa maailmantaloutta.

* * *

Owen esitti pitkän luettelon englantilaisten firmojen Leipzigin messuilla tekemistä kaupoista. Englantilaisten osuusliikkeiden, kuten Lontoon, Plymouthin ja Ispwichin edustajat olivat hämmästyneitä siitä kulutustavaroiden monipuolisuudesta, minkä saksalaiset pystyvät tarjoamaan. Haluamme ostaa näitä, ja kun Saksan Demokraattinen Tasavalta tarvitsee koneitamme ja teollisuusvarusteitamme, niin kauppojen jatkuvuudelle on olemassa mitä parhaimmat edellytykset. Owen pani tyydytyksellä merkille, miten hänen vaalipiirissään sijaitsevat tehtaat saivat messuilla huomattavia tilauksia. Niinpä British Crane and Excavator sai 14 raskaan nosturin eli 500,000 punnan, Smith's Delivery Vehicles 30 jäähdytysauton Leyland-yhtymä 50 kuorma-auton, 150 traktorin ja neljän rakennuskoneen tilauksen. Nämä ja monet muut kaupat olivat arvoltaan miljoonia puntia. Owen totesi lopuksi, että 20 vuotta Saksan jakamisen jälkeen on korkea aika tunnustaa elämän taloudelliset tosiasiat. Tämä tarjoaa pohjan Saksan kysymyksen rauhanomaiselle ratkaisulle.

Libra.

Ei opiskelemaan

Kairo. — Yhdistyneen arabitasavallan hallitus on mitäätöinyt päätöksensä lähettää Länsi-Saksaan 350 ylioppilasta opiskelemaan Saksan liittotasavallan tuotantolaitoksissa, ilmoittaa Al-Axbar-lehti.

Lehti toteaa, että päätös on YAT:n ja Länsi-Saksan välillä syntyneen kriisin seurausta Länsi-Saksan toimitettua aseita Israelille ja Bonnin hallituksen aikoessa solmia diplomaattisuhteet Israelin kanssa.

Verokarhujen hymykampanja

Helsinki. — Canadan sosiaaliministeri Judy LaMarsh on varsin suorapuheinen ja humorintajuinen. Puheenollen sairausvakuutuksesta hän suorasukaisesti tunnustaa oman puolueensa (liberaalisen) luvanneen sitä 50 vuotta sitten. Muutkin puhuvat siitä ja kaksi vuotta sitten valmistui sairausvakuutusta koskeva tutkimus, joka kuitenkin on veran alla siksi, että vasta kuukausi sitten on hyväksytty uusi eläkejärjestelmä entisten rinnalle — valtion hoitamana, mutta työntekijäin ja työnantajain rahoittamana.

Ministeri LaMarshilla on varmaan ollut myös hauska seurustelutuokio presidentti Kekkosen kanssa. Keskustelut ovat nimittäin liikkuneet urheilun saunan, sairausvakuutuksen ja Canadan jääkiekkomaineen ympärillä. Saunan ministeri on onnistunut Suomenmatkallaan välttämään ajan vähyyden takia. Hän on tutustunut mm. Vierumäen urheiluopistoon, koska samantapaista suunnitellaan myös Canadaan. Ministerin Euroopen kiertueeseen kuului myös Duisburgin urheilukeskus ja täällä Ruotsiin siirtyessään hän toivoo voivansa tutustua myös vastaaviin ruotsalaisiin laitoksiin.

Ministeri LaMarsh edustaa Niagara Falls'n siis Niagaran vaalipiiriä — maailma kuvittelee putousten kuuluvan USA:lle, mutta kyllä ne vain Canadan omaisuutta ovat. Täällä käytiin 150 vuotta sitten verinen taistelu. Paikalle on aikomus pystyttää muistomerkki.

Canadan talous voi pulskaasti. Kansantulon nousu viime vuodelta oli 9 pros. kiitos monien eri tekijöiden, joiden joukosta ministeri luettelee monet eri tarkoituksiin myönnetyt määrärahat ja lainat, jotka ovat panneet rahan kiertämään. Surimpina vaikuttajina ovat kuitenkin olleet hyvä sato ja laajat vehnänmyynnit. Verot ovat kovat Canadassakin, kuten joka maassa, maksajien mielestä, ministeri tunnustaa. Niitä kannetaan välillisinä sekä lisäksi liittovaltio-, maakunta- ja kunnallisverojen muodossa. Maassa on aloitettu verojen kohdalla hymykampanja tunnuksin: **Hymyile, kun saat verokuittisi!**

Johnson vakuutti sodan jatkuvan

Washington. — Presidentti Johnson sanoi viime viikkoisella lehdistövastaanotollaan, että pysyvä "rauha voidaan taata (!) ainoastaan pysymällä lujana" Vietnamissa ja että "ratkaisevaa taistelua käydään parhaillaan korkein panoksin".

Presidentti toisti olevansa valmis neuvottelemaan "kenen kanssa hyvänsä milloin hyvänsä ilman ennakkoehtoja". Hän toisti myös, ettei Yhdysvallat lopeta hyökkäyksiään, sillä lujuus on pysyvän rauhan ainoa tae, kuten "historia on toistuvasti osoittanut".

Presidentti Johnson ilmaisi pahoittelunsa Dominikaanisessa tasavallassa tapahtuneiden väkivaltaisuuksien johdosta ja ilmoitti, että 100 amerikkalaista oli jo evakuoitu maasta.

Presidentti totesi Baltimoressa aiemmin tässä kuussa pitämänsä puheen saaneen vastakaikua kaikkialla maailmassa, mutta varoitti, että niin kauan kuin hyökkääjät hyökkäävät, heidät torjutaan "huolimatta siitä voittaako vai menettääkö Yhdysvallat ystäviä tällä toimenpiteellä". Hän vakuutti, ettei kukaan Yhdysvaltain hallituksen virkailija ole koskaan ehdottanut ydinaseiden käyttöä Kaakkois-Aasiassa.

Presidentti kieltäytyi sanomasta suoraan, puuttuuko Yhdysvallat suuremmin sotavoimin Vietnamin sotaan, mutta totesi, että se käyttää mahdollisimman suurta iskuvoimaa ja tuhlaa mahdollisimman vähän ihmishenkiä.

Defferre haluaa nyt kaikkien tukea

Pariisi. — Presidentti Charles de Gaullen huomattavin vastustaja Ranskan ensi joulukuun presidentinvaaleissa Gaston Defferre on kehottanut maan kaikkia vasemmistoryhmiä liittymään yhteen ja varmistamaan siten vaalivoiton.

Marseillen sosialistinen pormestari sanoi viikko sitten sunnuntaisessa puheessaan Pariisissa, että jos vasemmisto muodostaa oman liiton, hän voi luopua ehdokkuudestaan kenen tahansa muun ehdokkaan hyväksi, jonka liitto haluaa valita.

Defferre nimitettiin viime kuussa uudelleen Marseillen pormestariksi voitettuaan kommunistien ja gaullistien opposition.

Samanaikaisesti 1000-jäseninen liberaaliryhmä valitsi äärioikeistolaisen senaattorin Pierre Marchilhacyn omaksi ehdokkaakseen de Gaullea vastaan. Kukaan ryhmän jäsenistä ei ole parlamentissa.

Muut de Gaullen vastaehdokkaat ovat äärioikeistolainen asianajaja Jean-Louis Tixier-Vignancour ja oikeistolainen senaattori Andre Cornu, joka kuitenkin luopunee ehdokkuudestaan sairauden vuoksi.

Mitä muut sanovat

SUOMEN TYÖVÄENLEHDET USA:n HYÖKKÄYKSESTÄ

PÄIVÄN SANOMAT kirjoittaa tapahtumista Dominikaanisessa tasavallassa, jonka sisäistä valtataistelua hyväkseen käyttäen Yhdysvallat on lähettänyt maahan tuhansia sotilaitaan.

"USA on jo pitemmän aikaa katsonut asiakseen toimia eräänlaisena 'maailman poliisina'. Syy minkä tahansa pienen ja itsenäisen maan kimppuun käymiselle löydetään aina taistelusta "roskajoukkoja ja kommunisteja" vastaan. Amerikan valtioiden yhteistoimintaelin, OAS, on itse asiassa vain hämähäkinverkko, jonka suojissa verenhimoinen ristilukki voi imeä kuiviin avuttomia kärpäsiä.

Vietnamin politiikkaa ovat monet pitäneet poikkeuksena USA:n menettelytavoissa. Nyt nähdään, että se itse asiassa onkin sääntö eikä poikkeus. Presidentti Johnson näyttää kokonaan vajonneen Barry Goldwaterin voimapolitiikan suohon. Kun hän viime viikolla vannoi tulevaisuudessakin jatkavansa hyökkäyspolitiikkaansa menettipä sitten ystäviä tai saisi niitä, niin on todettava, että viimeisetkin ystävät ovat jo menetetyt. Ja se totisesti on ansaittu menetys."

•

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTI kirjoittaa "tykkiveneimperialismista", joka pahasti horjuttaa Yhdysvaltain mainetta:

"Dominikaanisen tasavallan tapahtumat vapun aikana kummastuttavat. Vieläkö maailmassa todella eletään tykkiveneimperialismin aikaa, jolloin suurvalta voi lähes mielivaltaisella fyysillisellä asioihinpuuttumisella sekaantua pienen valtion sisäiseen elämään (olkoonkin, että kysymyksessä on valtio, jonka itsenäisyys ja demokraattinen järjestys onkin kautta ajan ollut pakko varustaa kysymysmerkillä)? Perinteellisellä oman maan kansalaisten turvallisuuden varmistamisen tekosyyllä Yhdysvaltain merijalkaväki on tullut Dominikaaniseen tasavaltaan vahvistaman oikeistoaineksen kättä."

•

KANSAN UUTISET toteaa Juan Boschin sanoneen, että Dominikaanisen tasavallan kansa olisi tarvinnut vain yhden päivän lisäaikaa selvittääkseen välinsä perusteellisesti diktaattoriensa kanssa, ja lehti lausuu puolestaan:

"USA:n nykyinen hallitus yrittää siis jälleen omaksua jonkinlaisen antikommunistisen, koko maailmaa syleilevän palokuntalaisen osan, jonka sitten John Foster Dullesin päivien jo uskottiin lientyneen. Se on näkynyt karkeana Vietnamissa ja nyt kirkkaan paistavana Dominikaanisessa tasavallassa. Toivottavasti tämä uusimperialistinen havaintoopetus myös kantaa siinä mielessä hedelmää, että yhä selvemmin nähdään USA:n politiikan tuomittavuus. Maailman yleistä mielipidettä ei Washingtonkaan voi loppuun asti uhmata."

•

"OIKEUS" TEHDA — MITÄ ISÄNTÄ SANOO

Washington. — Yhdysvallat on kehittänyt kuluneen 20 vuoden aikana toisen maailmansodan päätyttyä useita ulkopoliittisia oppeja, ja presidentti Lyndon Johnsonin viimeisimmän puheen sisältö voi tulla tunnetuksi Johnsonin opin nimellä.

Johnsonin oppina on yksinkertaisesti se, että mikä tahansa maa voi järjestää minkälaisen tahansa vallankumouksen se haluaa. mutta jos se (vallankumous) tapahtuu jossakin Amerikan maassa, ja jos sen (vallankumouksen) tavoitteena on 'kommunistinen diktatuuri", silloin vaaditaan koko tätä "pallonpuoliskoa" koskevaa toimintaa. "Pallonpuolisko" sanalla tarkoitetaan Yhdysvaltoja . . . — C. L. Sulzberger, New York Times Service.

VAPAUS SAI JÄLLEEN 15 UUTTA TILAUSTA

Vapaus on jälleen saanut 15 uutta tilausta ja melkoisen määrän uudistuksia. Suurkiitos uusien tilausten hankkijat ja terveteluloa uudet lukijat.

Osuutensa täyttäneiden paikkakuntien kunnialistalle nousi nyt Garson, Port Arthur, Kirkland Lake Kapuskasing, Salmon Arm, Sudbury ja Long Lake. Onneksi olkoon — ja lisää uusia tilauksia tulkoon!

Aikaisemmin saadut tilaukset huomioiden voidaan siis todeta, että Vapaus on saanut käynnissäolleen kampanjan aikana 48 uutta tilausta

Nyt saapui uusia tilauksia seuraavasti:

Tilaaja, Garson, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

A. T. Hill, Port Arthur, 3 uutta tilausta. Osuus (6) täyttyi ja 1 tilaus tuli "rapioiksikin".

Helga Piesanen, Kirkland Lake 2 uutta tilausta ja osuus (3) tuli täytetyksi.

Annie Koski, Salmon Arm, 1 uusi tilaus ja osuus tuli täytetyksi.

Emil Hankila, South Porcupine, 1 uusi tilaus.

Aino Koski, Kapuskasing, 2 uutta tilausta ja osuus (1) tuli täytetyksi kaksinkertaisesti.

Eino Lehtola 1 ja Jenny Jylhä 2 yhteensä Sudburysta 3 uutta tilausta. Osuus (6) tuli täytetyksi 1 tilaus "rapioiksikin".

Antti Kotila, Vancouver, 1 uusi tilaus "rapioiksi".

Ida Koivula, Long Lake, 1 uusi tilaus ja osuus täyttyi.

Juho Nissinen, Toronto, 1 uusi tilaus — vain 1 kuudesta puuttuu.

Finanssiministeri haluaa muutoksia pankkilakiin

Ottawa. — Finanssiministeri Walter Gordon on ehdottanut jotta Canadan valtiopankkia koskevassa laissa tehtäisiin muutoksia, joiden mukaisesti liittohallituksella olisi oikeus määritellä mitä muutoksia olisi tehtävä pankin politiikassa.

Tämä oli kaiku v. 1961 tapahtuneesta valtiopankin silloisen johtaja James Coynen ja silloisen finanssiministeri Donald Flemingin välisestä riidasta siitä kenen tulisi olla vastuussa pankin rahapolitiikasta.

Porterin kuninkaallinen pankki- ja finanssiasioita tutkinut komissio ehdotti viime vuonna, että tämän tapaiset riitaisuudet voitaisiin estää tulevaisuudessa sillä, että itse hallitus määrittelisi pankin kannanotot poikkeustilanteiden vallitessa.

MIKSI TEEMME NÄIN? (Muutamien tapojen alkuperästä)

PÄIVÄN PAKINA

HURJIEN HERROJEN HOMMISTA

Vaikka meistä lököpöksyisistä tohvelisankareista näyttää toisinaan, että sukupuuttoon ovat miehiset miehet jo kuolleet, niin aivan näin yksinkertainen ei asia sittenkään taida olla.

Kuluneen parin viikon aikana kiintyi ainakin huomiomme sellaisiin sankareihin, joiden päätä ei palele varsinkin kesäkuumalla.

Jotta asia tulisi jetsulleen, me otamme tässä vapauden istua New York Timesin housuilla tuleen, ja siis lainata sen Saigonin uutisesta (29 päivältä) mm. seuraavaa:

Etelä-Vietnamin ilmavoimien päällikkö, 34-vuotias prikaatinkenraali Nguyen Coa Ky sanoi eilen antamansa haastattelun yhteydessä, että Etelä-Vietnamin maajoukkojen pitäisi hyökätä Pohjois-Vietnamiin heti . . ."

Näin sitä pitää!

Tunnettu tosiasia kaiketi on, että Etelä-Vietnamin asevoimat amerikkalaisine "neuvonantajineen" ja apulaisineen, eivät ole pärjänneet edes Etelä-Vietnamin sisseille, **jotka ovat** vallanneet ja pitävät tehokkaassa kontrollissa noin ¾ koko Etelä-Vietnamin alueista. Mutta siitä huolimatta joku Yhdysvaltain armosta, eikä suinkaan mistään ansiosta, Etelä-Vietnamin ilmavoimien päällikkönä oleva sotasankari julistaa, että heidän pitäisi hyökätä muitta mutkitta Pohjois-Vietnamiin.

Ja siltä varalta, jos Pohjois-Vietnamiin hyökkäyksestä tuli keltainen räkä uusille amerikkalaisille sotilasliiveille, kenraali Ky kiirehti sanomaan: "Luonnollisesti, jos me voimme todistaa, että toiselle puolen (Pohjois-Vietnamin puolella) taistelee kiinalaisia ja venäläisiä", silloin pitäisi amerikkalaisten maajoukkojen rientää heidän avukseen.

Samassa uutistiedossa kerrotaan sivumennen sanoen ,että kenraali Ky esitti lausunnossaan Saigonin nykyisen "voimamiehen", pääministeri Phan Huy Quatin hallituksen käsityksen asiasta.

"Jos me pommitamme (ilmasta) vain liikennelaitoksia, Vietkong voi jatkaa pitkän aikaa taistelua", sanoi kenraali Ky. "Siksi pitää seuraavana askeleena olla joko sodan suuri laajentaminen tai neuvottelujen aloittaminen."

Kenraali Ky sanoi, ettei hän näe mitään väärin siinä jos aloitetaan sota Pohjois-Vietnamia vastaan . . . "Siihen toimeen olisi ryhdyttävä pian."

Taipeista, Formosasta, eli Chiang Kai-Shekin pakolaissaarelta huhtik. 26 pnä saapuneessa AP:n uutistiedossa kerrottiin taas näin:

"Kansallisen Kiinan sotilas- ja poliittiset johtajat uskovat, että Vietnamin taistelu johtaa lopulta Kiinan ja Yhdysvaltain väliseen sotaan."

Siinä tapauksessa, sanovat Chiang Kai-shekin miehet, heidän Kiinansa varaa maajoukot Yhdysvalloille.

Erään formosalaisen johtavan upseerin kerrotaan sanoneen:

"Sota Yhdysvaltain ja Kiinan välillä on kiertämätön. Amerikan nykyinen sekaantuminen Vietnamin sotaan antaa meille toivoa Kiinan mannermaalle palaamisesta."

Erään korkea-arvoisen hallitusvirkailijan kerrotaan (samassa uutistiedossa) sanoneen, että tilanne on pahenemassa siksi nopeasti, jotta sota Yhdysvaltain ja kommunistisen Kiinan välillä "ei ole vain mahdollinen vaan myös melko varma".

Formosalaiset herrat kenraalit, jotka joutuivat ottamaan hatkan Kiinasta, ovat kovin iloisia ja tyytyväisiä tilanteen pahenemisesta ja erikoisesti siitä, jos heidän kauan toivomansa sota syttyisi Kiinan ja Yhdysvaltain välillä, sillä sellainen sota antaisi näille korkeille sotaherroille "uutta toivoa" mannermaalle pääsystä.

Hiiteen ajatuksetkin siitä, mitä se maksaisi ihmisten veressä ja kärsimyksissä; pääasia on vain, että he — Kiinan kansan virkaheitot — pääsisivät yhdysvaltalaisten pistinten suojassa entisille leipäpaikoille.

Hurjia herroja ovat nämä Formosankin papat!

Mutta antakaamme heidän nähdä unta keskellä päivää, sillä pelkkää sydämettömyyttä olisi heille muistuttaa siitä, miten kävi esim. kuubalaisille herroille ja narreille ,jotka yrittivät Sikojen Lahden kautta nousta jenkkien pistinten turvassa Kuuban kansan hartioille. — Känsäkoura.

Urheilua

Statsny ja Krbecs EM-kisoihin

Praha. — Tshekkoslovakian voimisteluliitto on valinnut maansa edustajiksi Euroopan mestaruuskilpailuihin Stanislav Statsnyn ja Premysl Krbecsin. Heistä Krbecs puolustaa sekä Euroopan että maailman mestaruutta hypyissä.

—•—

N-liitto kuritti Länsi-Saksan 7—1

Ludwigshafen. — Neuvostoliitto voitti Länsi-Saksan 7—1 painimaaottelussa Ludwigshafenissa sunnuntai-iltana. Perjantaina Neuvostoliiton voittonumerot olivat Dortmundissa 5—3.

—•—

Sonny Liston viimeistelee

Boston. — Sonny Liston siirtyi viikonvaihteessa Bostoniin viimeistelläkseen siellä harjoitusottelunsa ennen mestaruusotteluaan Cassius Clayta vastaan. Ottelu käydään 25. toukokuuta.

Liston aikoo kukistaa maailman mestarin, kertoi valmentaja Willie Reddish sunnuntaina. Hän ei kuitenkaan halunnut paljastaa kukistamiseen suunniteltua strategiaa.

Listonilla on jo takanaan 40 harjoitusottelua ja hän aikoo lisätä niiden luvun 100:aan ennen toukokuun 25. päivää.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Leivosten ja käsitöiden myyjäiset toimeenpanevat naisten kongressin Lakehead Chapterin emännät ja tytöt International osuusliikkeen Port Arthurin kaupassa lauantaina, toukokuun 15 pnä. Se kestää koko päivän, alkaen kello 10 aamulla. Kotitekoisten leivosten ohella on kaikille sopivia käsitöitä. Tulkaa milloin sopii kello 10 ja 5 välillä.

* * *

Jerry Nichols voitti viime lauantaina 50 mailin kävelykilpailussa. Hän suoritti matkan ennätysajassa 8.46.12, mikä on 20 minuuttia hänen viime vuoden saavutustaan parempi. Toiseksi tuli Dennis Seargeant ja kolmanneksi Reino Sinervo. Jälessä tulivat seuraavat Bob Kamstra, Melvin Ojala, Teuvo Nipponen, G. Kleusen, L. Koski jne.

Naisista ensimmäisenä saapui Gail McKenzie ajalla 10.52.05, toisena mrs. Anna Hilden.

Viime lauantaina lähti kävelykilpailu matkalle kaikkiaan 531, verrattuna viime vuoden 776 lähtijään.

* * *

Port Arthurin vaalipiirin edustaja ja Ontarion kaivosministeri Geo. Wardrope on joutunut olemaan kuulusteltavana useita kertoja osuudestaan Windfall Mine Corp. malmilöytöihin Timminsin lähellä joku aika sitten. Asian johdosta kiertää monenlaisia huhuja osakekaupasta. Paha asia, että ministerin täytyy kuulustelujen vuoksi syrjäyttää lanlaatijakunnan istunto. Ehkä ei pahempaa tapahtune.

—ATH

Uusi oikeistopuolue USA:han

New York. — Eläkkeellä oleva kenraali Walker sekä eräät muut äärioikeistolaisten järjestöjen johtohenkilöt valmistelevat uuden "kommunisminvastaisen puolueen" perustamista. Tässä tarkoituksessa he kokoontuivat huhtikuun 28 pnä salaiseen kokoukseen Chicagoon.

New Yorkin Postin ilmoituksen mukaan on eräs tämän uuden puolueen perustajista äärioikeistolaisen Independent American-lehden julkaisija Courtney ilmoittanut, että on välttämätöntä perustaa t ällainen puolue, koska Goldwater ei onnistunut "puhdistaa republikaanista puoluetta liberaaleista".

JÄRKEVÄ, KÄYTÄNNÖLLINEN KEITTOKIRJA SUOMALAISEEN KOTIIN

HYVÄÄ RUOKAA

Toimittanut talousopettaja IRMA SARJE

534 sivua - 351 valokuvaa - Loisteliaita värikuvia

Pesunkestävät muovilakatut kangaskannet

Koko 7 3/4" x 10 5/16" - Hinta $12.25

HYVÄÄ RUOKAA on täysin uusi keittokirja sekä tekstiltään että kuvitukseltaan.

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi. Jokainen resepti on kokeiltu suomalaisessa koekeittiössä. Siten kirjasta on muodostunut todella käytännöllinen keittiöopas jokaiseen kotiin.

TILATKAA OSOITTEELLA

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

SUOMEN UUTISIA

Kielitieteellinen tutkimusmatka Amerikan ja Canadan suomalaisten pariin

Helsinki. — (Suomi-Seura) — Kesäkuun alussa tänävuonna lähtee Helsingin yliopiston suomen kielen professori Pertti Virtaranta tutkimaan ja tallettamaan suomalaisten puhetta U.S.A.:ssa ja Canadassa. Matkalla, jonka Suomen valtio kustantaa, on professori Virtanen apulaisena kandidaatti Lauri Karttunen, joka parhaillaan toimii Indianan valtion Bloomintonin yliopiston suomen kielen opetusasistenttina. Prof. Virtanen tutkimusmatka kestää 2 kuukautta. Matkareitti on suunniteltu seuraavaksi: New York — Ohion pohjoisrannikko (Conneaut, Ashtabula, Fairport Harbor ym.) — Chicago—De Kalb—Hancockin ympäristö — Minnesota (Hibbing, Virginia ynnä muita kaupunkeja ja kyliä) —Port Arthur (ympäristöineen) Kanadan puolella—Lake Superiorin pohjoisrantaa Sudburyyn (ympäristöineen) — Toronton kautta Fitchburgiin (ympäristöineen) Mass. —New York.

Mm. Floridan ja länsirannikon suomalaisten täytyy jättää tutkimusmatkan ulkopuolelle. Tällä kertaa puheen tallennus kohdistuu etenkin vanhoihin amerikkalaissuomalaisiin, joiden muistelmia prof. Virtaranta assistentteineen nauhoittaa. Kertynyt materiaali luovutetaan Helsingin yliopiston Nauhoitearkistoon, jonka ääninauhoissa tällä hetkellä on jo n. 6500 tuntia suomalaisten — mutta ei yhtään amerikkasuomalaisten - puhetta.

Kaikille Amerikan ja Canadan suomalaisille on varmaan mieluisaa, että heidän vanhaa äidinkieltään tällä tavalla asiantuntijain toimesta talletetaan. Jos jollakin arvoisista lukijoista olisi antaa hyviä neuvoja ja vihjeitä prof. Virtarannan retkikunnalle, kehoitetaan näistä ilmoittamaan kirjeitse prof. Virtarannan assistentille seuraavalla osoitteella:

Mr. Lauri Karttunen
Program in Uralic and
Altaic Studies
Goodbody Hall
Bloomington Indiana 47405

Huom. Jos tiedossanne on Ruotsin Vermlannista lähteneitä suomalaisia, jotka vielä — vaikkapa — huonostikin — osaavat puhua suomea, pyydetään lukijoita ystävällisesti ilmoittamaan näidenkin nimet ja osoitteet kandinaatti Karttuselle.

* * *

Helsinki. — (Suomi-Seura) — Viime kesänä, jolloin Suomeen tuli suurempia ryhmiä Amerikan ja Kanadan suomalaisia, loppuivat usein Helsingin autovuokraamoista autot kesken. Jotta ainakin ne, joilla on varma suunnitelma päästä heti Suomeen tultuaan omalla autolla liikkeelle, voisivat olla varmoja siitä, että he saavat auton vuokrattua, on Suomi-Seura päättänyt kokeilumielessä ensi kesänä välittää autovuokrauksia.

Olemme sen vuoksi tehneet sopimuksen Autovuokraus- Car-Rental-nimisen liikkeen kanssa Helsingissä autovuokrauspalvelusta siirtolaisiamme varten.

Heidän hinnastonsa on seuraavanlainen:

	1—7 vrk.	8—29 vrk.	joka km
V.-wagen de Luxe	20:—	18:—	0:15
Volvo (5 h.)	28:—	26:—	0:20
VW "bussi" 8 h.	28:—	26:—	0:20
V.-wagen pak.-auto	20:—	18:—	0:20

Autot ovat 1963 tai 1965 vuoden mallia, hintoihin sisältyy yleinen vahinkovakuutus. Omavastuu on 800 mk (eli kuljettaja joutuu korvaamaan autolle aiheuttamansa vahingot korkeintaan tuohon summaan saakka.

Auto varataan käyttöön määräpäiväksi 50 markan tai 15 dollarin käsirahalla. Pyydettäessä tulee vuokraamo ilman eri kustannusta noutamaan vuokrajan lentokentältä.

Tilauksen voi lähettää Suomi-Seuraan (osoite Mariankatu 8, Helsinki) edelleen toimittamista varten. Varmuudella pidetään auto vain sillä edellytyksellä, että käsiraha seuraa tilauksen mukana.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Toronton osaston kokouksessa, joka pidettiin tk. 4 p:n iltana Don haalilla, oli keskeis.m. pänä ja ajankohtaisempana kysymyksenä kesätoimintapaikkamme Tarmolan kunnostaminen ja avaaminen yleisön käytettäväksi kesätoimintakautta varten. Nyt tuleekin sitten oltua huomioon, etenkin osastomme suurilukuisen jäsenistön ja meille myötämielisten, että Tarmolan kunnostamisen suurtalkoot pidetään tk. 14 ja 15 pnä, jolloin kaikki välttämättömät työt pitäisi tulla tehdyksi ja sen jälkeen voi pienempikin joukko tehdä viimeistelyhommisen ennen avausjuhlia. Osasto järjestää "mojakkapäiväset" talkoolaisille, ettei tarvitse nälissään työtä tehdä. Kesäkuun 12 ja 13:nä pidetään sitten mahtavat Tarmolan avausjuhlat alkaen kabarettitansseilla lauantai-iltana ja jatkuen sunnuntaina juhlaohjelmalla entiseen tapaan. Kokouksessa päätettiin myös, että juhannusta vietetään entiseen tapaan kabarettitansseilla. Myös kokko poltetaan kuten kansallinen tapamme vaatii. Tarmolan työvuorot tulee laatimaan osastomme johtokunta laittaen sitten taulukon Don Haalin ja Tarmolan ravintolan seinille josta erikomiteat tulevat näkemään koska heidän työvuoronsa on olla työssä viikonloppuina.

Kokousraporteista ilmeni myöskin, että ennen avaushommia on Don haalille järjestetty vielä erikoiset kahviaiset ensi torstai-illaksi tk. 13 pnä, alkaen kello 8 illalla ja siinä tilaisuudessa saamme kuulla harvinaisen esitelmän eli puheen Työmies-Eteenpäin lehden toimittajalta M. Wästilältä. Jokaisen, joka vähänkin ajattelee ja on mielenkiintoa maailman tapahtumiin tällä hetkellä tulisi muistaa tämä tilaisuus ja tulla kuulemaan mitä Wästilällä on sanottavaa, etenkin koska tunnemme hänen jo ennestään hyvänä, selvä piirteisenä ja mielenkiintoisena puhujana.

Kokouksessamme luettiin kansallisen suurjuhlakomitean kirje, jossa saimme kuulla järjestelyistä Sudburyssa vietettävistä ensikesän Suurjuhlista, samalla jaettiin osaston jäsenille myytäväksi Suurjuhlien yhteydessä pidettävien tanssien ja "Popularity Contest'in" ovilippuja.

Kokouksen eri raportien käsittelyn jälkeen antoi selostuksen myös kansainvälisessä rauhankonferenssissa Helsingissä edustajamme, joka hyvin mielenkiintoisesti toi esille kansainvälisestä rauhankokouksesta Massey Haalilta ja kuinka mielenosoituksia on ollut melkein jokapäivä Yhdysvaltain konsulaatin edustalla ja kuinka ne muodostuvat erilaisista ryhmistä spontaanisesti vaatien Yhdysvaltoja vetämään joukkonsa pois Vietnamista ja viimeksi Dominikaanisesta tasavallasta. Näitä erilaisia mielipidesuuntia yritetään nyt yhdistää yhteiseksi joukoksi joka siten olisi paljon voimakkaampaa. Allekirjoittaneen mielestä ikävämpi puoli raportissa oli se, että meitä suomalaisia on hyvin vähän varsinaisesti mielenosoituksissa kansainvälisissä liikkeessä vaikkakin me kyllä käsittelemme rauhankysymyksiä kokouksissamme. Etenkin naistenkerhomme on antanut huomattavaa moraalista ja taloudellista avustusta. Tässä räjähdyspisteessä olevassa maailmassa on sodanvaara yhtä tärkeä kysymys meille suomalaisille kuin muillekin ihmisille. Lopuksi kokouksessa päätettiin, että seuraavassa kokouksessa käsitellään viimeisen edustajakokouksen päätöslauselmat ja pöytäkirja joita kokouksessa jaettiin, mutta ajan vähyyden johdosta ei voitu enään laajemmin käsitellä.

Viimeksi huomautan vielä, että jokainen pitää mielessään ensiksi torstai-iltana, 13 pnä järjestettävät kahviaiset Don haalilla ja sitten 14 ja 15 pnä Tarmolassa pidettävät talkoot. Puhukaa näistä tilaisuuksista ystävillennekin. — Victor.

Von Hassel Portugalissa

Bonn. — Saksan liittotasavallan puolustusministeri Kai-Uwe von Hassel saapui viime viikolla lentoteitse Lissaboniin. Hänen mukanaan saapui Bundeswehrin ilmavoimien komentaja kenraali Panitzki.

Bonnin viralliset piirit ovat vaienneet visusti tämän matkan tarkoituksesta. Lissabonilaiset huomioitsijat korostavat, että von Hasselin Portugalin-matka merkitsee Länsi-Saksan ja Portugalin välisen sotilaallispoliittisen yhteistyön uutta tehostamista ja ennen kaikkea Länsi-Saksan armeijan sotilaallisten asemien lujittamista Pyreneitten niemimaalla.

French-joelle on aikomus tehdä turkiskauppamuseo

Vuoteen 1967 mennessä, jolloin Canada viettää 100-vuotisjuhlaansa, noin $150,000 maksava turkiskauppamuseo saattaa olla toiminnassa No. 69 maantien varrella vähän etelään sillasta, joka ylittää French-joen noin 50 mailia etelään Sudburysta.

Jos, ja kun tämä museo pystytetään, niin se tulee olemaan ainutlaatuinen koko Pohjois-Amerikassa, ja tulee viemään suurta osaa opinto ja tutkimustyöaloilla sen lisäksi että se auttaa turistiliikennettä.

Maiden ja metsienministeriön alaiset riistansuojeluvirkailijat Jim Sheppard ja Don Hughson ryhtyivät vuonna 1961 suorittamaan "scuba"-sukelluksia French-joessa Parisien-koskien läheisyydessä ja he saivat tuoduksi ylös työkaluja ja koriste-esineitä, jotka ovat peräisin aina Champlainin päiviltä saakka (v. 1615).

Royal Ontario-museon edustaja tri Walter Wenyon johti sukeltajien työskentelyä, mutta tämä toiminta pidettiin salassa aina vuoteen 1963 asti. Tämä siksi että voitiin estää valtuuttamattomien "scuba"-sukeltajien toiminta tällä alueella. Tätä työtä ei anenttu julkisuuteen ennenkuin tri Kenyon sekä maiden ja metsien ministeri päättivät että se voidaan turvallisesti tehdä.

Tällä hetkellä on suunnittelun alaisena museon rakentaminen French-joen rannalle No. 69 maantien läheisyyteen. Ajatus on saanut myös Nickel Belt-vaalipiirin edustajan Gaston Demersin ja liittoparlamentin edustajan Ossie Godinin kannatuksen. Arkkitehti O. Sawchukia, joka on tätä työtä eteenpäin vievän lautakunnan jäsen, on pyydetty laatimaan piirustukset tätä rakennusta varten.

Maakunnan yleisten töitten ministeriön on luovuttanut tälle lautakunnalle maapalan maantien vierestä, missä Champlainin muistomerkki nyt on.

Eräs tämän lautakunnan jäsen George Stock, joka toimii historioitsijana Falconbridge Nickel yhtiön palveluksessa, on tutkimuksiensa yhteydessä saattanut päivänvaloon useita erittäin mielenkiintoisia seikkoja French-joen menneisyydestä.

Stock on todennut, että muutaman "jaardin päässä siitä paikasta, mihin museo rakennetaan, on koko French-joen pituudelta ainoa kapea nielu, minkä kummallakin puolella on korkeat ja jyrkät rannat.

Uskotaan että tällä paikalla tapahtui useita verilöylyjä vuosien 1774 ja 1800 välisellä ajalla. Yhdessä tällaisessa verilöylyssä, mistä on yksityiskohtainen selostus muistikirjassa joka on erään vanhan North West Fur Trading-yhtiön matkailijan (voyager) kirjoittama, sanotaan 17 miestä tapetun tällä kohdalla.

Stock sanoo, että kun suuret 36-jalkaiset kanootit kulkivat tämän kapeikon läpi, ryhmä renegaatti-intiaaneja otti paikkansa joen kummallakin puolella ja syyti sieltä nuolia ohi kulkeneisiin venemiehiin yhtä helposti kuin keihästetään kaloja tynnyrissä. Haavoittumattomat matkamiehet pakenivat. Intiaanit laskivat alas kapeikkoon ja tapettuaan haavoittuneet, he pakenivat saaliineen.

Tilanne tuli niin pahaksi että ystävälliset intiaanit, joko ojibwa- tai ottawa-heimot, peläten menettävänsä turkiskauppaliikkeen, hyökkäsivät näitä renegaatteja vastaan ja karkoittivat heidät sisämaahan.

Uskotaan, että ne ruumiit, jotka silloin ehkä löydettiin, on haudattu johonkin läheisyyteen ja tällä hetkellä suunnitellaan näitten hautojen etsintää.

Stock on myös huomioinut että vähän ennen Recollect-putouksen ohi vievää veneitten kantopaikkaa on intiaanien kivimaalauksia.

Vastoin yleistä uskomusta asiasta, nämä putoukset eivät ole saaneet nimeään "Recollect"-pappien mukaan, vaan siitä kun ne muistuttivat matkailijoita putouksista jotka olivat lähempänä kotia.

Yksi näistä maalauksista kuvaa miestä ja Stock arvelee, että koska intiaaneilla ei ollut kirjoitettua kieltä ja koska todellisuudessa French-joki oli ensimmäinen polkki Canadan kulkenut tie, näitä maalauksia voidaan verrata meidän nykyaikaisiin tiemerkkeihimme.

Museon johtajat haluavat säilyttää nämä niin kuin toisetkin maalaukset ilkityöntekijöiden tuholta.

Noin 7 mailia etelään siitä kohdasta sijaitsi ennen eräs Hudson Bay-yhtiön turkiskauppa. Tämä kauppa, joka oli Pickerel-joen itä-rannalla, toimi vuonna 1856 kun Alexander Murray ja Albert P. Salter, hallituksen palveluksessa olleet geologi ja maanmittari, tekivät tarkastuksia tällä alueella.

Tämä koko alue, ennen kuin Hudson's Bay ja Northwest-yhtiöt liittyivät yhteen, oli vähemmän Hudson Bay-yhtiön toimialueen minkä se sai vuonna 1670. Mutta kun nämä kaksi yhtiötä yhtyivät niin kauppa perustettiin Pickerel-joelle tarkoituksella ehkäistä vapaakauppiaiden pääsy French-joelle ja siitä pohjoiseen päin oleville turkisrikkaille maille.

Don-haalin kuulumisia

Toronto. — Keväisen tervehdyksen lähettävät Toimen naiset täältä Don haalilta.

Juuri pidetyssä kokouksessa puhelimme tulevista ja menneistä toimistamme.

Ensinnäkin haluan mainita "rummage salen" jonka olimme aikoneet pitää tänä keväänä. Jouduimme sen jättämään sattuneista syistä ensi syksyyn. Mutta kaikesta huolimatta meillä olisi kahden hengen sänky vuodepatjoineen, piironki ja astiakaappi, jotka olisimme tilanahtauden takia valmiina myymään vaikka heti. Tavarat ovat hyviä ja sopivat kaupunkikäyttöön, tai kesäasunnolle vietäväksi.

Sitten edelleen pyydämme yleisöltä lahjoituksia syksymyyntiä silmällä pitäen.

Toimen naisten kokouksen mukaisesti lähetän tässä suuren suuret kiitokset Helen ja Henry Lampsälle, kun he antavat järjestää kauniiseen kotiinsa "saunapaartit", minkä kaikki tulot Toimen naiset lahjoittavat Afrikan lasten hyväksi. Kiitos vieläkin kerran Helen ja Henry saunan lämmittämisestä ja muusta avunannosta illanvieton onnistumisen hyväksi. Kiitos myös kaikille illanviettoon osallistuneille.

Sitten torstaina, tk. 13 pnä, kello 8 illalla saapuu haalillemme Työmies-Eteenpäin lehden toimittaja Mikko Wästilä puhumaan. Tervetuloa puhujaa kuulemaan.

Sitten edelleen — rauhankomitea järjestää tilaisuuden Don haalille torstaina, tk. 27 pnä klo 8 illalla. Tilaisuuteen tulee tri Endicott esitelmöimään Afrikan matkalta, mistä hän on aivan hiljan palannut. Hän puhuu maailman rauhanliikkeen työstä ja sen tärkeydestä ja esittää myös elokuvia Vietnamista.

Tervetuloa kaikki tähän rauhankomitean järjestämään tilaisuuteen.

Ja edelleen: Koska tässä pian ruvetaan ajattelemaan kesälaitumille siirtymistä, lienee paikallaan mainita, että Tarmolassa on kunnostamistalkoot 15 ja 16 pnä. Ystäväni tulethan antamaan auttavan kätesi, että saamme Tarmolan kesäiseen kuntoon.

Seuraava Toimen naisten kokous on 1 pnä kesäkuuta.

Puolesta — A. O.

Wialonin eroa vaaditaan

Bonn. — Joukko länsisaksalaisia lehtiä on vaatinut Saksan liittotasavallan ministeriön taloudellisia yhteistyökysymyksiä hoitavan valtiosihteeri Wialonin erottamista hallituksesta tämän paljastuttua natsien apuriksi. Frankfurter Rundschau-lehti huomauttaa, että Länsi-Saksan hallituksessa on näin ollen henkilö, joka sodan aikana oli Himmlerin apulainen ja toimi aktiivisesti natsipolitiikan toteuttamiseksi miehitetyillä alueilla.

Viime aikoina on päivänvaloon tullut asiakirjoja, jotka todistavat, että Bonnin hallituksen nykyinen valtiosihteeri oli sodan aikana finanssiviraston päällikkö ja itäisten maakuntien komissariaatin hallinnollinen johtaja Riiassa, että hän antoi käskyjä "juutalaisten keskittämisestä työleireihin" sekä myös siitä, kenen oli "johdettava" näitä leirejä, kirjoittaa lehti.

Wialonin pysymistä valtiosihteerin virassa on mahdotonta sietää, kirjoittaa lehti ja vaatii kansleri Erhardilta hänen välitöntä erottamistaan hallituksesta.

Toinen lehti, Suddeutsche Zeitung, pitää häpeällisenä sitä tosiasiaa, että Wialon edelleenkin on Länsi-Saksan hallituksessa.

Laiva palaa vielä 24 päivän kuluttua

Montreal. — Saksalainen rahtilaiva Transatlantic, joka kaatui noin 25-jalan syvyiseen veteen sen törmätessä yhteen erään hollantilaisen laivan kanssa St. Lawrence-joella 27 päivää sitten, palaa vieläkin.

Laivausviranomaiset sanoivat, että haaksirikossa on valkea saattanut kyteä huhtik. 10 pstä lähtien kun nämä laivat ajoivat yhteen Yamachichen lähettyvillä noin 70 mailia jokea alaspäin Montrealista.

Liikenneministeriön toimisto sai maanantaina jokiluotseilta tiedonantoja jotta tästä 5,500-tonnin suuruisesta laivasta tuleva savu peittää usein sen niin että laiva ei ole näkyvissä.

Raportissa sanottiin jotta hylyn läheisyydessä on voimakas tulikiven haju. Virkailijat pelkäävät jotta laivassa vielä olevat öljyvarastot voivat syttyä tuleen.

Hallituksen reimarihuoltolaiva Montmagny on lähetetty paikan päälle. Transatlantic makaa kyljellään lähellä rantaa.

Kenia soveltaa "afrikkalaista sosialismia"

Nairobi. — Kenian hallitus on julkaissut Nairobissa asiakirjan, jonka otsikkona on "Afrikkalainen sosialismi ja sen soveltaminen Kenian valtakunnansuunnittelussa". Tämä asiakirja esittää Kenian hallituksen virallisen käsityksen "afrikkalaisesta sosialismista" ja se luovutetaan Kenian parlamentin tarkastettavaksi.

Puhuessaan asiakirjan julkaisemisen johdosta järjestetyssä lehdistötilaisuudessa Kenian presidentti Jomo Kenyatta lausui, että asiakirja on laajennettu muunnos Kenian afrikkalaisen kansallisen liiton vaalienedellisestä manifestista, joka julkaistiin vuoden 1963 puolivälissä. Hän toisti manifestin artiklat siitä, että "Kenia kehittyy demokraattisen afrikkalaisen sosialismin tietä", ja lisäsi, että Kenian hallitus noudattaa "positiivista liittoutumattomuuspolitiikkaa".

Kauppakamari vaatii kauppaa Kiinan kanssa

Washington. — Yhdysvaltain keskuskauppakamari hyväksyi viikko sitten keskiviikkona yksimielisesti päätöslauselman, jolla Yhdysvaltain hallitusta pyydetään entistä tehokkaammin luomaan yhteyksiä Kiinaan.

Päätöslauselman teki Yhdysvaltain kauppakamarien vuosikokous. Viime vuoden vastaavassa kokouksessa pyydettiin Yhdysvaltain ja sosialististen maiden välisessä kaupassa vallitsevien rajoitusten helpottamista.

Päätöslauselma kuvastaa ilmeisesti monien amerikkalaisten ja varsinkin Tyynen meren rannikolla vaikuttavien teollisuusmiesten pyrkimystä päästä osalliseksi Kiinan valtavista markkinoista.

Keskuskauppakamari hyväksyy kuitenkin hallituksen menettelyn siinä, että tämä on kieltäytynyt tunnustamasta Pekingin hallitusta ja hyväksymästä sen liittymistä YK:hon.

Rusk ärtynyt oppositiolle

Washington. — USA:n ulkoministeri Dean Rusk on hyökännyt peittelemättömän vihaisena sitä amerikkalaisen sivistyneistön osaa, erityisesti yliopistojen opettajia vastaan, joka vastustaa Yhdysvaltain Vietnamin politiikkaa.

"Hämmästyn joskus sivistyneitten ihmisten herkkäuskoisuutta ja tietämättömyyttä yksinkertaisista tosiasioista, ihmisten, joiden on autettava nuorisoamme opiskelussa, erityisesti ajattelemisen oppimisessa", sanoi hän. Rusk kuulee ja näkee omien sanojensa mukaan jatkuvasti "Vietnamin sodan luonteesta sepitettyä hölynpölyä".

Ruskin Washingtonissa Kansainvälisen oikeuden amerikkalaisessa seurassa pitämä puhe oli selvä osoitus siitä huolestuneisuudesta, jota USAn hallitsevat piirit tuntevat Kaakkois-Aasian tilanteen synnyttämän tyytymättömyyden johdosta.

MIINA TARTTUI KALASTAJIEN VERKKOON

Miina tarttui trooliin maanantaina Haapasaaren lähellä. Merivartiosto räjäytti harvinaisen saaliin muutama tunti myöhemmin.

Loviisalainen troolari "Julanta" oli kalastamassa Haapasaaren lähistöllä. Noin 5 malia etelään sieltä tarttui trooliin kalojen asemesta miina. Veneen miehet ilmoittivat asiasta merivartiostolle, ja Haapasaaresta lähtikin vene paikalle. Miina räjäytettiin, ja troolari vapautui epämieluisasta saaliistaan.

YK-elin tutkii Adenin tilannetta

New York. — YK:n turvallisuusneuvoston tulee kiinnittää huomiota Adenin ja muiden Ison-Britannian Etelä-Arabian niemimaalla olevien protektoraattien uhkaavaan tilanteeseen, sanotaan tiistaina julkaistussa YK:n Adenin kysymystä käsittelevän alivaliokunnan selonteossa.

Siinä todetaan, että tilanne ei ole alueella oleellisesti muuttunut. Englantilaiset joukot eivät ole lopettaneet rankaisutoimiaan vapaaehtoisia ja näiden alueiden rauhallista siviliväestöä vastaan. YK:n yleiskokouksen vaatimukset pommitusten lopettamisesta, poliittisten vankien vapauttamisesta, kansalaisvapauksia rajoittavien lakien kumoamisesta, vangitsemisten ja kidutusten lopettamisesta, kaikki ne ovat jääneet vain paperille, todetaan selosteossa edelleen. Englannin hallitus on ilmoittanut päätöksessään säilyttää sotilastukikohtansa Adenissa sen itsenäiseksi julistamisen jälkeenkin, vaikka Adenin kansa yksimielisesti vaatii tukikohtien poistamista.

Hyvin tunnettu neekeritoimittaja tulee Vancouveriin

Vancouver. — Täällä ilmoitettiin maanantaina, että Pacific Tribune-lehden 30-vuotispäivän kunniaksi järjestettyyn "Pelastakaamme rauha" juhlaan tulee puhujaksi yhdysvaltalaisen Worker-lehden toimittaja James E. Jackson. Juhla on Queen Elizabeth Playhousessa sunnuntaina, toukokuun 16 pnä kello 8 illalla. Mr. Jackson, joka on itsekin neekeri, on osallistunut aktiivisesti taisteluun neekeriväestön kansalaisvapauksien puolesta.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.
Puhelin OX 1-6195
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom
58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont.
Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Antti Ranta,
Jehu A.C. — Puhelin 674-9251
1535 Paris St. Sudbury, Ont.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 30 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN HELEN HIRVONEN
kotiin HI 4-3356 kotiin WA 3-4378

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, R. R. 3, Sudbury, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 8 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona. Kirjeenvaihto sihteerille: Mrs. Hilda Saari, 4086 Eton St., North Burnaby, B. C.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä torstaina kello 8 illalla ja johtokunnan kokous samana iltana tuntia aikaisemmin eli kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osoite 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto sihteerille: Lyyli Pärssinen, Box 354, Sudbury, Ont.

RITARI AGENCIES LTD.
Vakuutus- ja Matkailutoimisto
7 CEDAR ST. SUDBURY PUH. 675-5683

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

AISTIKAS 3-HUONEEN ERIStetty ympärivuoden asunto, hyvä sauna ja hyvä kaivovesi, Silver Laken rannalla, vastap. Silver Beachia, noin 4 mailia kaupungista. Lähemmin: Jarl Lind, Apt. 9, 36 Alder St., Sudbury. (4-6-8)

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA ... täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
kukkakalenterinne
Poiketkaa hakemassa
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kuukausikokous on Finnish haalilla tiistai-iltana tk. 11 pnä alkaen kello 7.30.

Suurjuhlakomitean kokous on Finnish haalilla torstai-iltana tk. 20 pnä alkaen kello 7.30.

Finnish haalin lainakirjasto, mikä suljetaan kesän ajaksi, on auki ainoastaan keskiviikkoiltana tk. 12 pnä kello 7—8.

Äitienpäivä vietto on Finnish haalilla sunnuntaina tk. 9 pnä alkaen kello 2 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin kello 1—11 ip.

Poliisiraportti suljettujen ovien takana

Ontarion poliisikomissionin erikoistutkija I. A. Robertson esitti torstaina iltapäivällä Sudburyn poliisikomissionin kokoukselle raportin Sudburyn poliisilaitoksen väkivaltaa- ja väärinkäyttäytymistä koskevien syytösten tutkimsesta.

Poliisikomissionin kokous pidettiin suljettujen ovien takana ja komissionin puheenjohtaja, pormestari Joe Fabbro sanoi, että raportista annetaan yleisölle vain selitys sitten kun poliisikomissioni on saanut tilaisuuden tutkia sitä.

Alkuperäisen syytöksen poliisien väkivaltaisuuksista esitti valtuusmies Andy Roy. Varsinainen tutkimus suoritettiin pormestari Fabbron pyynnöstä.

Salo Heinolta suosittaja
FORD AUTOJA JA TROKEJA
McLeod Motors & Equipment Ltd.
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

SURUN AIKANA
Sallikaa meidän palvelutraditsioniemme innostuttaa luottamustanne meihin

Vuosia jatkunut naapurillinen palvelu on osoittanut yhdyskuntamme asukkaille, että surun aikana he voivat luottaa hienotunteiseen ja nöyrään apuumme kaikin puolin.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta
JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Kiitos bingosta; tervetuloa Äitienpäiville

Lastenkomitea haluaa kiittää yleisöä siitä hyvästä kannatuksesta minkä he antoivat komitean järjestämälle bingolle torstai-iltana tk 6 pnä.

Tässä samassa yhteydessä lastenkomitea haluaa vielä huomauttaa että komitean järjestämä Äitienpäiväjuhla on Finnish haalilla sunnuntaina tk 9 pnä alkaen kello 2 ip. Tilaisuuteen on suomikoululaisten toimesta, Rauha-tädin ohjaavan käden avulla, opeteltu vähän ohjelmaakin, niin että tässäkin mielessä Äitienpäiväjuhla tulee varmaankin olemaan arvokas tilaisuus. Kaikki äidit saavat kauniin ruusun rintaansa sisälle tullessaan ja äideille on myös tarjolla vapaat kahvit. Lapsile on tarjolla "kuumia koiria" ym.

Tervetuloa kaikki Finnish haalille viettämään tätä päivää joka on omistettu Äitien kunniaksi.

Tärkeä yhteinen kokous Beaver Lakella 17 pnä

S. J. Beaver Laken Osaston sääntömääräinen kokous joka olisi pitänyt pitää kuluvan kuun 9 pnä, on siirretty pidettäväksi maanantai-iltana kuluvan kuun 17 pnä, kello 8 illalla. Tähän yhteiseen kokoukseen kutsutaan myöskin Jehun ja Beaver Laken Naistenkerhon jäseniä, päättämään ja pohtimaan tulevasta toiminnasta ja suunnittelusta. Saapukaa siis kaikki maanantaina kuluvan kuun 17 pnä. haalille tähän yhteiseen kokoukseen. N.

NDP nimittää oman ehdokkaansa Sudburyn alueelle

Uuden Demokraattisen puolueen kansallinen varapresidentti ja työvenpiireissä hyvin tunnettu lakimies, Dave Lewis QC, vierailee nyt Sudburyssa ja esiintyy mainitun puolueen nimityskokouksen pääpuhujana perjantai-iltana.

Nimityskokous pidetään Memorial haalilla ja ehdokkaan paikan tavoittelijoista on ehdotettu mainittu Bud Germa, tri Ben Lavoie ja Lou Melchior.

Tiedemiehet tutkivat suomaita

Noin 50 edustajaa Canadan ja Yhdysvaltain yliopistoista sekä hallitusviratoista ja teollisuuslaitoksista, osallistuu Laurentian yliopistossa torstaina alkaneeseen yhden teentoista vuotuiseen nevamaa-asioita käsittelevään tieteelliseen konferenssiin. Tämä Canadan National Research Councilin järjestämä konferenssi päättyy perjantai-iltana.

Konferenssin yhtenä päätarkoituksena on tutkia, miten voidaan edullisemmin ja taloudellisemmin rakentaa maanteitä suoalueitten poikki. Yksistään Pohjois-Ontariossa on 500.000 neliömailia suomaita.

KANNATTAKAA LIIKKEITA, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SÄHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

WALLI & LAND
Laillistetut tilintarkastajat
SUDBURY
Donald A. Land, C.A.
1373 Gemmell St.
Puh. 674-9238
CHELMSFORD
Selmi Walli, C.A.
42 Main St. E.
Puh. 855-2300

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Hyvää mustaamultaa
Bush. 60c — 3—$1.40 pakattuna
Vuotuisia ja vuosikautisia KUKANTAIMIA, lehti- ja ikivihreitä puita, pensaita, ruusupensaita, aitapensaita, köynnöksiä ja kaikenlaisia hedelmäpuita ym.
Pohjoista varten jalostettuja.
Lannoitusaineita, siemeniä ja ruohon siemeniä.
BEAUMONT'S GARDEN CENTRE
Puh. 675-6381
146 Nepahwin Ave. Sudbury

Työn Puistossa "suuret" talkoot torstaina tk. 13 pnä

Suuret puhdistus-, maalaus- ja kevätjärjestelytalkoot tullaan pitämään Työn Puistossa torstai-iltana tk. 13 pnä alkaen heti kuuden jälkeen. Tietysti talkoisiin voi tulla aikaisemminkin jos vain muilta töiltä joutaa. Tarkoitus on siivota ja kaunistaa Työn Puistoa niin sisältä kuin ulkoakin päin. Nyt on tilaisuus osaston jäsenillä ja kannattajillakin vähän niinkuin "isännän kättä" tälle meidän kansan omaisuudelle kevään tullen.

Osanottajille on tarjolla vapaa sauna ynnä kahvit leivosten ja voileipien kera, joten siis kaikilla on tilaisuus peseytyä talkoiden loputtua sekä myös ravita itseään ruumiillisesti.

— Johtokunta.

Ramsay järvi on "virallisestikin" nyt jäistä vapaa

Ramsay-järven jäänlähtökilpailun tuomari "Skilp" Chalmers on tiedoittanut, että viimeinenkin jäämurikka suli kaupungin kaakkois-osassa olevasta Ramsay järvestä keskiviikkona niin, että mainittu järvi oli vapaana kaikista jäistä mainittuna päivänä kello 2.22 ip. Henkilö joka on osunut lähimmäksi tätä hetkeä arvatessaan jäitten lähtöä, voitti nyt jäänarvauskilpailun.

Mainittakoon, että vuonna 1956 Ramsay järven jäät lähtivät "virallisesti" toukokuun 10 pnä ja v. 1946 ne lähtivät huhtikuun 4 päivänä.

Yhdysvallat jatkaa hyökkäyksiään Vietnamissa

Saigon. — Tällä viikolla kerrottiin, että Yhdysvaltain asevoimat olivat lähettäneet peräti 113 sotilaslentokonetta pommittamaan Pohjois-Vietnamia.

Hyökkäyksien kohteina oli pääasialisesti pohjoisvietnamilaiset sotilaspakit ja asevarastot. Eräs yhdysvaltalainen puhemies kertoi, että 66 yhdysvaltalaista ja 6 etelävietnamilaista lentokonetta oli pudottanut 50 tonnia pommeja viisi mailia Pohjois-Vietnamin alueen sisällä sijaitseviin Vinh Ginhin parakkien päälle. Yhdysvaltalaisissa tiedotuksissa ei kerrottu mitään menetyksistä, mutta näiden lentokoneiden ohjaajat tiesivät kertoa, että he olivat kohdanneet ankaraa ilmatorjuntatulitusta.

Toisessa hyökkäyksessä Xom Rungia vastaan, joka sijaitsee noin 20 mailia Laosin rajojen sisällä, 24 yhdysvaltalaista lentokonetta pudotti 60 tonnia pommeja.

Kiinankieltä ehdotettu opetettavaksi Ontarion yliopistoissa

Toronto. — Kiinan kieltä tulisi opettaa kaikissa Ontarion yliopistoissa, sanoo Ontarion Curriculum Instituten komitea raportissaan, mikä julkaistiin keskiviikkona.

Laitoksen tiedonannossa lisättiin että Kiinan kieltä pitäisi loppukädessä opettaa jatkokouluissa maailman tilanteen takia ja "myös mahdollisten kansainvälisten poliittisten yhteiskunnallisten kehityksien takia".

Tämä laitos on yksityinen, ei-voittoa tavoitteleva järjestö, joka pystytettiin kaksi ja puoli vuotta sitten tarkoituksella tutkia ja yrittää uudelleen muovata Ontarion opintojärjestelmää.

Maakunnan opintoministeriö otti raportin vastaan perin kylmästi. Eräs virkailija sanoi, että jatkokoulujen aikataulut ovat nyt jo ylikuormitetut.

MUISTOJEN KUKKIA
edesmenneen ystävämme
NIILO NURMEN
muistolle
EMMI JA HANNES SUOMALA
R.R. 2, Kelly Lake Rd.
Sudbury Ont.

Kauneimmat KUKAT
edesmenneen ystävämme
Maikki Setälän
MUISTOLLE
Muistoasi kunnioittaen,
Saga ja Eino W. Salo
Toronto Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme
Maikki Setälän
muistolle
Hänen muistoaan kunnioittaen,
TILDA JA JACK MÄNNISTÖ
HILDA JA TOM TUORI
LAILA JA EUGENE TAMMI
Sudbury Ontario

Länsimailla pulma Saksa-lausuntasopimuksesta

Bonn. — Tällä viikolla ilmoitettiin, että länsimaat eivät olleet vielä 11. hetkellä sopineet siitä minkälaisen lausunnon niiden tulisi antaa sen johdosta, että tänään, (toukokuun 8) tulee kuluneeksi 20 vuotta siitä kun toinen maailmansota Euroopassa päättyi Saksan häviöön ja Hitlerin joukkojen kukistumiseen.

Länsi-Saksan hallitus on toivonut, että yhteisessä lausunnossa ilmaistaisiin luottamusta tulevaisuuteen jotta siten voitaisiin jossain määrin lieventää niitä syytöksiä, joita varmaan esitetään sosialististen maiden taholta natsien julmuuksista sodan aikana.

Neuvonpidot sellaisen yhteisen lausunnon antamisesta raukesivat viime viikolla Ranskan vaatiessa jotta lausunnossa olisi korostettava Euroopan maiden kiinnostusta siitä, että Saksan ongelma ratkaistaisiin lopullisesti. Yhdysvallat kieltäytyi hyväksymästä sellaista ajatusta ilmeisestikin peläten jotta sellainen ajatus voisi olla vihjaus siitä, että Yhdysvallat on vastuussa Saksassa nyt vallitsevasta tilanteesta.

Neuvonpidot tästä kysymyksestä keskeytyivät Washingtonissa huhtikuun 27 pnä. Alkuperäisenä tarkoituksena oli saada asianmukainen lausuntu valmiiksi esittämistä varten toukokuun 5 päivänä.

Kuparin hintaa korotettu

Toronto. — Kuparin hintaa korotettiin Canadassa tällä viikolla kolmella ja puolella sentillä 9-vuotiseen ennätystasoon — 38½ senttiä paunalta. International Nickel-, Noranda Mine- ja Hudson Bay Mining and Smelting-yhtiöt ilmoittivat kotimaisen hinnan korotuksesta samanaikaisesti.

Tämän edellisestä hinnan korotuksesta ilmoitettiin viimevuoden elokuussa, jolloin hinta korotettiin 2¼ sentillä 35 senttiin paunalta.

Teollisuuden puhemiehet sanovat, että hinnan korotuksesta kuvastuu, että kuparin kysyntä on lisääntynyt useimmilla alueilla maailmassa. Kulutus Canadassa lisääntyi viime vuonna noin 20 prosentilla 202,200 tonniin liittovaltion tilastotoimiston keräämien tietojen mukaan.

Kapitalistimaiden suurin kuparintuottajayhtiö Anaconda korotti samoin kuparin hintaansa Yhdysvalloissa tällä viikolla. Sen yhtiön vaatima korotus oli 2 senttiä, kohottaen Yhdysvalloissa myydyn kuparin hinnan 36 senttiin.

Samoin chilealaiset kuparintuottajat ovat korottaneet hintaansa 36 senttiin (yhdysvaltalaisessa rahassa) aikaisemmasta 35 sentistä.

TILATKAA VAPAUS!

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Lannoitustarve kasvimailla

Kasvaessaan kasvit vetävät maasta ravinteita, jotka tulee korvata kasvinravinteilla. Tämä tapahtuu antamalla maahan lannoitteena kolmea pääravinnetta: typpeä, kaliumia ja fosforia. Tavallisesti maassa näitä ravinteita on aivan liian vähän.

Puutarhamaalle karjanlanta on erityisen arvokasta, koska se samanaikaisesti tuo maahan kasvinravinteita ja parantaa maan fysikaalista tilaa. Karjanlantaa runsain määrin käytettynä se lämmittää maata bakteeritoiminnan vilkastumisen ansiosta, se kuohkeuttaa maata muodostamalla multaa, sekä parantaa maan vedenpidätyskykyä ja tuuletusta. Kalia ja fosforia kasvit voivat ottaa melkein yhtä helposti niin kiinteästä kuin juoksevastakin lannasta.

Jos puutarhamaalle ei saada karjan- tai muiden eläinten lantaa, niin sen suhteen ei kenenkään tarvitse olla huolestunut. Karjanlanta voidaan korvata ns. väkilannoitteilla eli apulannoilla. Nykyaikaiset väkilannoitteet ovat itse asiassa yhtä luonnollista kuin karjalantakin. Ero on vain siinä, että lannan ravinteet ovat kulkeneet rehukasveina eläimen suoliston läpi, kun taas väkilannoitteissa samat aineet ovat "puhtaina", kemiallisen teollisuuden irrotettua ne suorastaan vuoriperästä tai ilmasta. Jokainenhan me hyvin tiedämme, että ilman tätä teollisuustuotantoa nykyajan kasvin- ja puutarhanviljelijä ei tulisi toimeen. Voimaperäinen kasvinviljely on johtanut siihen, että sadot vaativat yhä suurempia ravinnemääriä, ja silloin maan omat varastot eivät riitä.

Lannoitus on tietenkin sovellettava maan ja kasvin mukaan. Laihempana maana voidaan pitää hiekkamaata. Runsasmultaiset maat kaipaavat usein kalia ja fosforia. Tässä yhteydessä ei ole mahdollista antaa yleispäteviä ohjeita miten suuria ravinnemääriä on annettava. Puutarhaviljelijä voi kasveista havaita määrättyjä oireita, joista hän voi päätellä, mitä ravinnetta ensikädessä on annettava. — Agrologi.

* * *

Hautovan kanan salat ratkaistu

Neuvostoliittolaisia tiedemiehiä pitemmän aikaa askarruttanut kysymys, miksi kana hautoo munia paremmin tuloksin kuin hautomakone, on nyt ratkaistu. Moskovan maatalousinstituutin professori Nikolai Tretjakov totesi oleellisen eron näiden kahden haudontamenetelmän välillä olevan siinä, että kana poistuu välillä pesästään, jolloin munat pääsevät jäähtymään, kun taas kone pitää tasaista lämpötilaa yllä keskeytyksettä. Kun hautomakoneen rytmiä muutettiin siten, että munat pääsivät jäähtymään parinkymmenen minuutin ajan, parani haudontatulos 4 prosenttia kananmunilla ja hanhenmunilla vielä enemmän.

Ilmiön tieteellinen selitys on sangen yksinkertainen. Kun muna jäähtyy, sen sisällöin tilavuus pienenee ja kuoren huokosten läpi tunkeutuu raitista ilmaa kuoren alle. Hapen saanti edistää voimakkaasti sikiön kehitystä, joten välillä jäähtyvät munat tuottavat varmemmin poikasia kuin tasaisesti haudotut.

* * *

Pieniä neuvoja

VAHAKANGAS

Peskää keittiöpöydän vahakangas kuumalla seoksella, jossa on yhtä paljon maitoa ja vettä. Se säästää vahakangasta ja poistaa tahrat.

TURVONNEET NILKAT

Jos huomaatte illalla nilkkojenne pöhöttyneen, niin kastelkaa ne vuorotellen kylmässä ja kuumassa vedessä. Kuivaamisen jälkeen sivelkää jalkanne rasvapitoisella voiteella.

HUONEKALUJEN PUHDISTUS

Täytettyjä huonekaluja, sohvia, nojatuoleja jne. voidaan hakata sisälläkin, jos ne peitetään kostutetulla lakanalla. Tällöin piiskattaessa kaikki pöly tarttuu lakanaan.

PUSERO

Melko näppärä kikka on kuminauhan neulominen puseroon vyötärön kohdalle. Pusero ei silloin nouse kainaloihin. Kuminauhan voi kiinnittää ainoastaan puseron selkäpuolelta. Eetupuolelta yhdistetään vapaat päät hakoilla.

JUUSTON LEIKKAAMINEN

Pehmeän pa rasvaisen juuston leikkaaminen on hankalaa, sillä se tarttuu veitseen. Jos asetatte veitsen terän suojaksi voipaperin, voi juustosta leikata ohuitakin viipaleita.

Erittäin mukavat kulkuvuorot suoraan
KÖÖPENHAMINAAN
mistä on erinomaiset yhteydet eri puolelle Suomea
SUOSITULLA
M/S BATORY

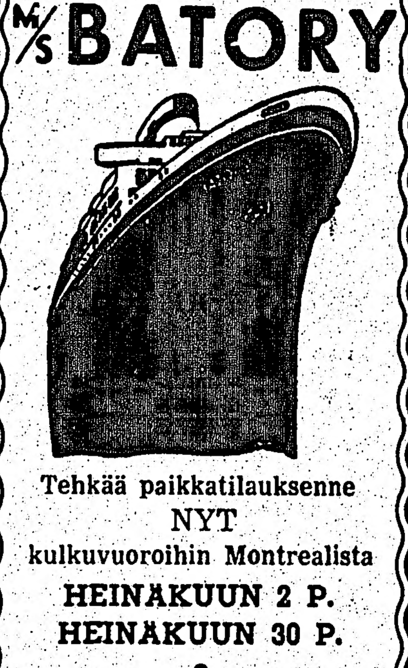

Tehkää paikkatilauksenne NYT kulkuvuoroihin Montrealista
HEINÄKUUN 2 P.
HEINÄKUUN 30 P.
Alkää sivuuttako tätä ERIKOISKULKUVUOROA
SUORAAN HELSINKIIN
Montrealista — toukok. 28 p.
Käykää paikallisessa matkatoimistossanne tai
POLISH OCEAN LINES
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay St., Toronto 1, Ontario

Ajankohtainen tietokirja
ASEIDENRIISUNTAONGELMA JA YDINTAISTELUVÄLINEET
122 SIVUA - HINTA SID. $2.75
1959 perustetun Ulkopolitiikan tutkimuksen säätiön tarkoituksena on edistää kansainvälisen politiikan tutkimusta ja ulkopoliittisen kysymysten tuntemista Suomessa.
Valtiot. tohtori Risto Hyvärisen tutkielman tarkoituksena on antaa yleiskäsitys toisaalta suurvaltojen tehokkaimmista taisteluvälineistä, ydinaseista ja toisaalta aseidenriisunnan tarpeellisuudesta, toteuttamisvaikeuksista ja tosiasiallisista mahdollisuuksista.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Nyt ilmestynyt
ajankohtainen, aistikas ja sisältörikas
JULKAISU
VAPPU 1965
48 sivua Hinta $1.00
Julkaisu on painettu hyvälle "kiiltopintaiselle" paperille. Sen arvokkuutta lisää runsas ja monipuolinen kuvitus. — Julkaisun sisältö:
Vappuna
Vappumuisto
Harmaahaikaran voitto
Silloin peloiteltiin sosialisteilla
Kevät, runo
Tourun Liisa
Kun vaari vaihtoi sian kultakelloon
Vappumuistoja
Sota köyhyyttä vastaan
Kirje Australiasta
Kevät ja syksy, runo
Kevättunnelmaa
Ottakaa kiinni jos saatte
20-vuotiaan kekkerikutsu
Hetkinen olkaa hyvä
Muistelmia Vappuna
Uhrit
Vappuna pääsette
Cobaltin rikkauksista
Me vaadimme
Kongon kertomus
Brittiläinen Guinea ja USA:n vapaudenrakkaus
Kultainen ikä
Säätyvallan loppu Suomessa
Bhutalainen rauha on päättynyt
Tri Martin Luther King
Huumoria
Tämä arvokas julkaisu on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan kirjakaupastamme, osoitteella:
Vapaus Publishing
COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.